

2/2026

SOTILASKOTI

Erilainen ja merkityksellinen
työympäristö sotilaskodissa

Dragsvikissa
juhlitaan
merkkivuotta

Riihimäellä
lähettiin ulos
syömään

Ruotsalainen
sisarjärjestö
esittäytyy

SOTILASKOTI

SISÄLTÖ

Pääkirjoitus	3
”Ihminen on monesti heikoin lenkki turvallisuuden ketjussa”	6
Arvot ovat sotilaskodissa työsuhteen perusta	8
Millaista on vapaaehtoisten ja henkilökunnan yhteistyö sotilaskotiyhdistyksissä?	9
Sotilaskotiliiton hallituksen uudet jäsenet	14
Uudet sotilaskotiyhdistysten puheenjohtajat esittäytyvät	15
Etsi piilotetut sanat	21
Yhteistyötä asiakkaiden hyväksit	22
Katri Bergholm -mitali Marja Syrilälle	23
Tuula Kalliokoskelle kunniajäsenyys	23
Varusmiesten hyväksi Rovaniemellä	24
Huollon ansioristi Vappu Alapeterille	25
Uudenmaan prikaati ja Dragsvikin sotilaskoti juhliivat merkkipäivästä	26
Nylands Brigad och Dragsvik Soldathem firar jubileumsår	28
Vuosikokous kokosi jäsenet Upinniemeen	30
Lähde ulos syömään!	32
Ystävyys	35
150 vuotta sotilaskotityötä Ruotsissa	36
88 vuotta sotilaskotityötä Mikkelin varuskunnissa	40
Sotilaskoti-lehden aikamatka	43
Ilmoitustaulu	44

SOTILASKOTI

59. vuosikerta / n:o 2/2026
Julkaisija: Sotilaskotiliitto -
Soldathemsförbundet ry
Simonkatu 12 A 9
00100 Helsinki
Puh. 045 123 2820
www.sotilaskotiliitto.fi

Päätoimittaja:
Satu Mustalahti
satu.mustalahti@sotilaskotiliitto.fi
Puh. 045 120 3368

Toimitus:
Sotilaskotiliitto
Simonkatu 12 A 9
00100 Helsinki
Valmiit aineistot:
toimitus@sotilaskotiliitto.fi

Toimitustyö ja editointi:
Elina Halminen
Puh. 044 518 1803

Osoitteenmuutokset ja tilausten peruutukset
tehdään suoraan sotilaskotiyhdistykseen.

Paino:
Print Mill Oy, Loviisa

N:o 3:
Järjestö kouluttaa sotilaskotitaitoja
Aineisto 6.8. Ilmestyy 16.9.

N:o 4:
Liikkuva sotilaskoti
Aineisto 28.10. Ilmestyy 8.12.

Aikakausmedia ry:n jäsen
ISSN 0355-9343 (painettu)
ISSN 2737-2111 (verkkójulkaisu)

Kansikuva:
Riihimäen sotilaskotiyhdistys järjesti
”Lähde ulos syömään!” -tapahtuman.
Kuva: Tarja Leponiemi.

PÄÄKIRJOITUS

Marita Lintula
Toiminnanjohtaja
Sodankylän Sotilaskotiyhdistys ry
12.5.2026

Erilainen, merkityksellinen ja mukava työympäristö

Työyhteisö on sosiaalinen perusyksikkö, joka koostuu yhteistä työtehtävää suorittavista ihmisistä. Sotilaskotiyhdistyksen tapauksessa sen muodostavat työntekijät ja vapaaehtoiset.

Aloin pohtia, millainen sotilaskoti on työympäristönä. Kokemukseni mukaan se on erilainen, merkityksellinen ja mukava moneen muuhun työyhteisöön verrattuna.

Se, mikä tekee siitä erilaisen, on toimintaympäristö, sidosryhmät ja ennen kaikkea asiakaskunta.

Merkityksellinen se on siksi, koska teemme tärkeää maanpuolustustyötä varusmiesten sekä reserviläisten hyvinvoinnin eteen. Järjestämme palvelut aina sinne, missä niitä tarvitaan. Asiakaskuntana meillä on hyvin käyttäytyviä, reippaita nuoria. Paras kiitos, minkä tästä työstä saamme, on, kun reserviin siirtyessään monet varusmiehistä käyvät sotilaskodissa siviilivermeet päällä kiittämässä hyvästä palvelusta. Itselleni iskee haikeus aina, kun katson kotiutuvia. Sinne he katoavat maailman tuuliin. Sydämessäni toivon heille kaikkea hyvää elämässä eteenpäin. Hyvä, etten valkoista liinaa heiluta lähtijöille sotilaskodin pihalla.

Mukavaa tämä on, koska saamme tehdä työtä eri-ikäisten, eri taustoista tulevien persoonallisten ja hauskojen ihmisten kanssa. On tärkeää, että henkilökunta ja vapaaehtoiset tulevat toimeen

keskenään. Vapaaehtoiset ovat monta kertaa pelastaneet henkilökunnan pulasta, ja heidän työpanoksensa on ensiarvoisen tärkeä. On antoisaa, kun eri-ikäiset työskentelevät yhdessä: nuoret kasvussa tähän työhön saaden oppia vanhemmilta ja vanhemmat oppien uusia menetelmiä ja tapoja nuoremmilta. Vuorovaikutus on tärkeää. Suuri merkitys on sillä, miten kohtelemme toisiamme. Asiaista täytyy sanoa, mutta miten asiat esitetään, sillä on ratkaiseva merkitys.

Puolustusvoimat on tärkein yhteistyökumppanimme, ja heidän kanssaan Sotilaskotiliitto on solminut yhteistoimintasopimuksen. Sopimukseen pohjautuen toteutamme sotilaskotitoimintaa, tuotamme ja koordinoimme tarvittavat sotilaskotipalvelut. Meille on nimetty yhteyspuseeri, joka toimii linkkinä joukko-osaston ja yhdistyksemme välillä. Näin jaamme tietoa puolin ja toisin. Olemme saaneet olla mukana lukuisissa joukko-osastomme sotilaskodissamme järjestämissä juhlissa, kattaneet pöytiä ja kaataneet kahvia. Vapaaehtoiset ovat innolla mukana näissä tilaisuuksissa. On aina juhlallista seurata, kun lippu saapuu ja soittokunta soittaa musiikkia. Isänmaallisuus tuntuu sielussa saakka, ja tiedän, miksi me kaikki tätä työtä teemme. Alkukesän lämpöä ja auringonpaistetta kaikille! ■

LEDARE

Marita Lintula
Verksamhetsledare
Sodankylän Sotilaskotiyhdistys ry
12.5.2026

Gemenskap – grunden för det frivilliga arbetet

En annorlunda, meningsfull och trivsam arbetsmiljö

En arbetsgemenskap är en social struktur som består av människor som arbetar mot ett gemensamt mål. I en soldathemsförening utgörs denna gemenskap av både anställda och frivilliga.

Jag har ofta funderat på hur ett soldathem egentligen är som arbetsmiljö. Enligt min erfarenhet är den både annorlunda, meningsfull och trivsam jämfört med många andra arbetsplatser.

Det som gör arbetet annorlunda är verksamhetsmiljön, våra samarbetspartner och framför allt vår kundkrets.

Arbetet är meningsfullt eftersom vi bidrar till ett viktigt försvarsarbete genom att främja beväringarnas och reservisternas välbefinnande. Vi erbjuder våra tjänster där behovet finns, och möter dagligen väluppfostrade och energiska unga människor. Det finaste erkännandet vi får är när beväringar, i samband med hemförlovningen, kommer in på soldathemmet i civila kläder för att tacka för den goda servicen. Själv känner jag ofta ett visst vemod när jag ser dem hemförlovas - där går de vidare ut i livets vindar. I mitt hjärta önskar jag dem allt gott. Ibland känns det nästan som om jag skulle vilja stå ute på gården och vinka av dem med en vit näsduk.

Arbetet är också trivsamt eftersom vi får samarbeta med människor i olika åldrar och med olika bakgrund – engagerade och ofta mycket roliga

individer. Det är viktigt att samspelet mellan personal och frivilliga fungerar väl. De frivilliga har vid många tillfällen varit ovärderliga och till och med räddat situationer när det behövts. Det är särskilt givande när olika generationer arbetar sida vid sida: de yngre växer in i arbetet och lär av de äldre, medan de äldre inspireras av nya arbetssätt och perspektiv från de yngre. Samspel och dialog är avgörande, och hur vi bemöter varandra har stor betydelse. Frågor måste kunna lyftas – men sättet de framförs på är ofta avgörande.

Försvarsmakten är vår viktigaste samarbetspart, och tillsammans med dem har Soldathemsförbundet ett samarbetsavtal. Med detta som grund bedriver vi soldathemsverksamhet samt producerar och koordinerar de tjänster som behövs. Vi har också en utsedd förbindelseofficer som fungerar som en länk mellan truppförbandet och vår förening, vilket säkerställer att informationen flödar smidigt i båda riktningarna.

Vi får även möjlighet att medverka vid många tillställningar som ordnas av truppförbandet, där vi till exempel dukar och serverar kaffe. De frivilliga deltar alltid med stort engagemang. Det är något särskilt högtidligt i att se fanan föras in medan musikkåren spelar – en stund då fosterlandskänslan känns ända in i själen, och jag påminns om varför vi alla gör detta arbete. Jag önskar er alla en varm och solig försommar! ■

MAISTA UUSI PINK LEMONADE

”Ihminen on monesti heikoin lenkki turvallisuuden ketjussa”

Yksittäinenkin sotilaskodin vapaaehtoinen tai työntekijä voi omalla toiminnallaan vaikuttaa jopa kokonaisen sotilaskohteen turvallisuuteen, muistuttaa Porin prikaatin turvallisuuspäällikkö.

Turvallisuustasot

Varuskuntiin työvuoroille tulevat sotilaskodin vapaaehtoiset ja palkattu henkilökunta saattavat huomata portilla tai alueella erilaisia turvallisuustoimenpiteitä, kuten tehostettua kulunvalvontaa.

Puolustusvoimissa on käytössä turvallisuustasojärjestelmä A–D, jossa A-taso kuvaa syvää rauhan tilaa ja D-taso puolestaan tilannetta, jossa valtioon tai yksittäiseen sotilaskohteeseen kohdistuu esimerkiksi välitön sotilaallinen uhka.

Ukrainan sodan alettua kaikissa hallintoyksiköissä siirryttiin turvallisuustasosta A tasoon B, kertoo Porin prikaatin turvallisuuspäällikkö, kapteeni **Elias Halminen**.

”Näissä uhkatasoissa on erilaisia sääntely- ja rajoitusmekanismeja, joita pitää noudattaa. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi tiukentunutta kulunvalvontaa varuskuntiin.”

Turvallisuustason kiristyminen voi näkyä esimerkiksi satunnaisena henkilöiden, ajoneuvojen ja tavaroiden turvatarkastuksena sotilaskohteeseen saavuttaessa. Tällöin suostuminen tarkastukseen on edellytys kohteeseen pääsulle.

”Vaikka olisi voimassa oleva lupa, ei pääse kohteeseen, jos ei tällaisessa tilanteessa suostu tarkastukseen.”

Pääsyoikeus ja salassapitovelvollisuus

Halmisen mukaan paikallisia eroja voi varuskunnissa olla, mutta Pääesikunta ja puolustushaarojen esikunnat määräävät peruslinjat.

”Paikallisesti linjaa voidaan tiukentaa, muttei koskaan löysentää alle sen, mitä on käsketty.”

Halminen muistuttaa, että Puolustusvoimien kohteet ovat viranomaiskohteita, joihin pääsy edellyttää aina työtehtävään tai muuhun vastavaan liittyvää perusteltua tarvetta.

”Pääsyoikeutta ei ole automaattisesti. Se pitää anoa, ja kulkulupa voi olla joko kertaluonteinen tai pidempiaikainen. Lupa voidaan milloin tahansa perustellusta syystä myös peruuttaa. Syy voi olla lupamääräysten noudattamatta jättäminen tai määräysten rikkominen.”

Pääsyoikeuteen liittyy salassapitovelvollisuus, vaikka sitä olisi erikseen allekirjoituksella vaadittu.

"Jos asiakkaat sairastuvat, voi äkkiä olla pataljoon poissa pelistä."

”Maanpuolustukseen liittyviä asioita ei ole oikeutta kertoa niille, joille asiat eivät kuulu. Jos sotilaskotityön ohessa näkee tai kuulee jotain mielenkiintoista, mikä ei liity omaan työtehtävään, se on salassa pidettävää tietoa. Kun tulee sotilaskohteeseen, astuu ikään kuin kuplan sisälle, ja sieltä poistuttaessa nähty ja koettu jää sinne. Jos kuulee jonkun muun puhuvan tällaisista asioista, on hyvä muistuttaa, että kyse on salassa pidettävistä asioista.”

Halminen korostaa, ettei kyse ole epäluottamuksesta vierasta eli esimerkiksi sotilaskodin vapaaehtoista kohtaan.

”Sen sijaan häntä pyritään suojelemaan siltä, että joku pyrkii vaikuttamaan häneen tai saamaan häneltä jotain tietoa. Hänen itsensä parhaaksi on, ettei niistä asioista puhuta.”

Tärkeää on tiedostaa myös, että kaikki mobiililaitteet, kuten puhelimet ja älykellot, ovat Puolustusvoimien näkökulmasta tiedustelu-uhkia. Niiden läheisyydessä ei saa keskustella salassa

pidettävistä asioista.

”Eikä niillä tietenkään saa kuvata Puolustusvoimien toimintaa, rakenteita tai joukkoja. Salassapitovelvollisuus on pysyvä, vaikka vierailu päättyy.”

Sotilaskodin rooli turvallisuudessa

Kapteeni Halminen toteaa, että riskienhallinta ja uhkien arviointi ovat Puolustusvoimissa jatkuvaa toimintaa, ja työtä tekevät ammattilaiset.

”Tämä on hyvä muistaa, jos joku pohtii, voiko täysin ennalta arvaamatta tapahtua jotain. Jos riski- tai uhkataso nousee, myös turvatasoja nostetaan. Silloin vain ne pääsevät kohteelle, joilla on kriittinen ja tosiasiallinen tarve päästä.”

Jokaisen on Halmisen mukaan hyvä myös hahmottaa, että ihminen on usein heikoin lenkki turvallisuuden ketjussa. Sotilaskotiympäristössä tämä voi liittyä esimerkiksi elintarvikehygieniaan, jolla on suuri merkitys joukkojen toimintakykyyn.

”Jos hygieniä pettää tai jos elintarvikkeita tahallisesti saastutetaan, voidaan aiheuttaa isoille ihmisjoukoille sairautta tai jopa hengenvaaraa. Poikkeusoloissa aletaan puhua operaatioturvallisuudesta ja joukon suojaamisesta.”

Halminen ottaa esimerkiksi sotilaskotiauton, joka vie myytäviä tuotteita metsään.

”Jos asiakkaat sairastuvat, voi äkkiä olla pataljoona poissa pelistä. Tai jos auto paljastaa maastossa joukon ryhmitymisen vaikkapa matkapuhelinsovelluksilla tai huonolla naamioinnilla, tällä voi altistaa joukon tai itsensä vihollisen vaikuttamiselle.”

Turvallisuus muodostuu yksilöiden asenteesta

Halminen painottaa, että jokaisella sotilaskodin työntekijällä ja vapaaehtoisella on oma tärkeä roolinsa kokonaisuudessa. Kukaan ei ole niin vähäpätöinen, ettei voisi merkittävästi vaikuttaa koko joukon turvallisuuteen. Kukaan ei toisaalta myöskään ole niin merkittävä, että olisi varaa suhtautua väheksyvästi koko joukon turvallisuuteen.

”Kyseessä eivät ole yksilön edut ja halut, vaan turvallisuus muodostuu siitä, että ollaan valmiita rajoittamaan omia oikeuksia toisten turvaamiseksi.” ■

Elina Halminen

Arvot ovat sotilaskodissa työsuhteen perusta

Yhdistys on työnantajana ainutlaatuisessa asemassa: sen toimintaa ei ohjaa liikevoitto, vaan yhteinen arvopohja ja aate. Miten yhdistys voi muuttaa aatteellisen palon kestäväksi työnantajuudeksi, jossa sekä työntekijä että vapaaehtoiset voivat hyvin?

Työtehtävät, aate ja toimintakulttuuri

Työtehtäviin sotilaskodissa ja sotilaskotiyhdistyksessä pitää perehdyttää niin kaikki vapaaehtoiset kuin työntekijät siten, että työtehtävät voidaan suorittaa työturvallisuus ja elintarvikehygienian huomioon ottaen.

Yhdistyksen tehtäviin perehdytettäessä aatteen perehdyttäminen on tärkeässä osassa. Sekä vapaaehtoisille että palkatuille työntekijöille on tärkeää perehdytyksen alkuvaiheessa tuoda esille yhteisen arvot ja toimintakulttuuri.

Tärkeää on huomioida, millaiset arvot ohjaavat yhdistyksen toimintaa. Arvojen tulee näkyä kaikessa toiminnassa. Yhdessä sovittujen arvojen mukaan toimitaan sotilaskotien toiminnan johtamisessa ja yhdistystoiminnan luotsaamisessa.

Sotilaskotijärjestö on toiminut yli sata vuotta. Sinä aikana on muodostunut tietynlainen toimin-

takulttuuri yhdistyksen toiminnan tarkoituksen ja arvojen tueksi. Myös sen tunnustaminen ja näkyväksi tuominen on tärkeä osa uuden työntekijän tai toimijan toimintaan perehdyttämisessä.

Yhdistyksen toimintakulttuurissa esimerkiksi päätöksenteko menee erilaisia polkuja kuin yrityksessä. Se voi olla hitaampaa, mutta ehkä toisaalta turvallisempaa. Tietyt toimintatavat sekä niihin liittyvät yhdistystoiminnan menettelyt on hyvä tuoda perehdytyksessä esille myös palkatulle henkilökunnalle.

Luottamus on kallein valuutta

Luottamus on työyhteisön kalleinta valuuttaa, ja se vaikuttaa siihen, miten työntekijät sitoutuvat työyhteisöön sekä sitä kautta siihen, miten pitkä työsuhteesta kehittyi.

Yhdistystoiminnassa taloudellinen jatkuvuus aiheuttaa epä tietoisuutta siitä, miten työsuhte voi jatkua. Monesti ollaan riippuvaisia toiminnalle saatavasta rahoituksesta, joka varmistuu vuosittain. Sotilaskotitoiminnassa on siinä mielessä hieman erilainen tilanne, että toiminta ei ole riippuvaista ulkopuolisesta rahoituksesta. Tosin sotilaskotienkin tilanteeseen vaikuttavat monet sellaiset tekijät, joihin järjestö ei voi vaikuttaa,

ja niihin on vain sopeuduttava. Tästä tilanteesta rehellisesti työntekijöille viestiminen rakentaa luottamusta.

Työsuhteen pitkäaikaisuus tuo turvallisuutta niin työntekijälle kuin työnantajalle. Rekrytointiprosessi on kallista ja resursseja sitovaa molemmille osapuolille. Siksi olisi erityisen tavoiteltava tilanne, että onnistuneen rekrytoinnin jälkeen molemmat osapuolet voisivat luottaa siihen, että työsuhde jatkuu molemmin puolin sitoutuneesti.

Pienen työnantajan vahvuudet

Pienellä työnantajalla ei ole tarjota kovin suuria työsuhte-etuja, mutta nykypäivänä joustavuus on työntekijöille kuitenkin tärkeää. Joustava työnantaja voi ottaa huomioon perhetilanteen sen mukaan, eletäänkö elämässä lapsiperheen vai iäkkäistä vanhemmista huolehtimisen arkea.

Tähän joustavuuteen yhdistyksillä on halutessaan yrityksiä paremmat edellytykset.

Työntekijälle tarjolla ainutlaatuinen työympäristö

Järjestömaailmassa on tarjolla monenlaisia tehtäviä, joissa on mahdollista tehdä työtä omien arvojen mukaisessa toimintaympäristössä.

Sotilaskoti tarjoaa Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kumppanina ainutlaatuisen toimintaympäristön ja mahdollisuuden palvelulla asevelvollisia sekä tukea heidän palvelustaan isänmaan hyväksi. ■

Satu Mustalahti
Toiminnanjohtaja
Sotilaskotiliitto ry

Millaista on vapaaehtoisten ja henkilökunnan yhteistyö sotilaskotiyhdistyksissä?

Käsissäsi olevan Sotilaskoti-lehden teema on sotilaskotien erityinen työ- ja toimintaympäristö. Tähän sisältyy palkatun henkilökunnan ja vapaaehtoisten saumaton yhteistyö, jota tehdään eri sotilaskotiyhdistyksissä hieman eri tavoin. Esitimme muutamalle yhdistykselle neljä aiheeseen liittyvää kysymystä.

Kysymykset:

1. Miten vapaaehtoiset ja palkatut tekevät sotilaskodissanne yhteistyötä käytännön tasolla?
2. Mitä koette yhteistyön hyväksi puoliksi?
3. Millaisia haasteita yhteistyössä on?
4. Millä tavoin yhteistyötä voisi kehittää?

Turun sotilaskotiyhdistys

1. Turun sotilaskotiyhdistyksellä on kolme palkattua henkilöä. Vapaaehtoisia aktiivisia sisaria ja veljiä on noin 100. Meillä on myös oma leipomo. Yhteistyö toimii kaikissa työtehtävissä erinomaisesti. Palkattu henkilöstö tekee alkuvuokalistelut kahvi- ja ruokailutilaisuuksiin sekä myös leipomossa. Vapaaehtoiset jatkavat. Yhteistyö palkatun henkilöstön ohjeiden mukaan on sujuvaa ja monipuolista.

2. Palkatun henkilöstön osaaminen on tärkeä tuki vapaaehtoisille, sillä se mahdollistaa harrastustoiminnan sujuvan toteuttamisen käytännössä. Yhdistyksen järjestämissä lukuisissa tapahtumissa, joita pidetään sekä sotilaskodissa että Heikkilän kasarmialueella Turussa ja Turun kaupungissa, palkattujen työntekijöiden asiantuntijuus ja ohjeet auttavat vapaaehtoisia osallistumaan monipuolisiin tehtäviin. Yhteistyön ansiosta vapaaehtoisten määrä kasvaa, mikä vahvistaa yhdistyksen toimintaa ja helpottaa tapahtumien järjestämistä.

3. Yhteistyön haasteena on, että erilaiset ihmiset tuovat mukanaan omat työtapansa ja toimintakäytäntönsä, joiden yhteen sovittaminen vaatii aikaa ja oppimista. Jotta yhteistyö olisi sujuvaa, on tärkeää perehtyä toisten työskentelytapoihin ja oppia joustamaan sekä ymmärtämään erilaisia lähestymistapoja. Näin yhteistyö palkattujen ja vapaaehtoisten välillä kehittyi asteittain toimivaksi kokonaisuudeksi.

4. Yhteistyötä voidaan kehittää ylläpitämällä nykyiset hyvät työskentelytavat, jotka ovat osoittautuneet toimiviksi käytännössä. On tärkeää, että sekä palkatut että vapaaehtoiset ovat avoimia uusille ehdotuksille ja kuuntelevat toistensa näkemyksiä, mikä edistää jatkuvaa parantamista ja joustavaa yhteistyötä. Lisäksi kaikille yhteiset illanvietot ja retket ovat keinoja lisätä viihtyvyyttä ja vahvistaa yhteisöllisyyttä, mikä tukee toiminnan sujuvuutta ja yhteistyön kehitystä.

Turun Sotilaskotiyhdistys ry
Monika Lindeman, kodinhoitaja
Katariina Haario, vapaaehtoinen
Harri Metso, vapaaehtoinen

Säkylän sotilaskotiyhdistys

1. Vapaaehtoiset tarjoilujaoston jäsenet osallistuvat normaaleilla sotilaskotivuoroillaan kodin töihin palkatun henkilöstön tukena. Vapaaehtoisille on määritelty omat työtehtävät, mutta he tekevät palkatun henkilöstön ohjeistuksella myös muita töitä taitojensa ja valmiuksiensa mukaan. Käytännössä sotilaskodissamme on aina paikalla

palkattua henkilöstöä, joten päävastuu arjen pyörittämisestä on heillä. Keskiviikosta lauantaihin avoinna olevan kahvila Poteron toiminta ei olisi kuitenkaan mahdollista ilman vapaaehtoistyötä – siinä yhteistyön arvo korostuu, kun Poterossa työskentelevät vapaaehtoiset ovat saaneet oppia ja toisaalta vuorojen aikana tukea palkatulta henkilöstöltä. Vapaaehtoistyönä tehdään myös lähes kaikki kirjastojaoston ja liikkuvan sotilaskodin työt.

Meillä on Säkylässä erikseen toimiva iskuryhmäjaosto, joka tuuraa palkattua henkilöstöä esimerkiksi koulutuspäivinä ja työhyvinvointipäivinä. Iskuryhmän jäsenet ovat opetelleet laajemmin sotilaskodin töitä ja osaavat mm. käynnistää ja sulkea kodin tarvittaessa. Heitä voidaan soittaa töihin myös esimerkiksi sairauslomatilanteissa.

Jaostopäälliköt ja yhdistyksen johtokunta tekevät vapaaehtoisina paljon yhteistyötä henkilöstön ja erityisesti kodinjohtajan ja toimistosihteerin kanssa. Toimistosihteerimme toimii yhdistyksen jäsensihteerinä ja on siten yhteistyössä jäsenten

kanssa. Kodinjohtajan kautta tulee vapaaehtoistyöpyyntöjä tapahtumiin ja lisävuoroihin, minkä voi laskea mukaan palkatun henkilöstön ja vapaaehtoisten yhteistyöhön.

2. Hyvä puoli on, että mitä enemmän yhteistyötä tehdään, sitä suurempi luottamus on. Voidaan luottaa puolin ja toisin, että työt tulee hoidettua niin, että asiakkaidemme on mukava asioida sotilaskodissa. Osittain se on yhdistyksemme toiminnan elinehto. Ilman toimivaa yhteistyötä ei olisi mukavaa vapaaehtoistyötä ja harrastusta – toisaalta vapaaehtoistyö on elintärkeää yhdistyksen palvelujen toteutuksessa.

3. Välillä on vaikea löytää sopiva tapa esimerkiksi puhua ristiriitatilanteista. Työtehtävien ja toimintatapojen läpikäynti on puolin ja toisin tärkeää, jotta ristiriitatilanteita ei pääsisi syntyämään, vaan pelisäännöt olisivat kaikille selkeät. Ristiriitatilanteita voi syntyä esimerkiksi kiireessä, jos unohdetaan, että sotilaskotityö on vapaaehtoistyötä tekeväälle harrastus tai jos toimitaan vapaaehtoisina sotilaskodissa yhteisesti sovittujen käytäntöjen vastaisesti. Kiiretilanteet ovat usein niitä, joissa muutenkin saattaa pinna kiristyä.

4. Yhteistyötä voi kehittää tekemällä selkeät pelisäännöt työtehtävistä, keskustelemalla ja lisäämällä yhteistyötilanteita. Kun ollaan tuttuja, on yleensä yhteistyökin helpompaa. Harjoittelemalla, osallistumalla ja opettelemalla uusia taitoja voidaan myös yhteistyötä saada paremmaksi. Mielestäni meillä yhteistyö sujuu, ja esimerkiksi

isompien tapahtumien tai kahvitusten yhteydessä pääsemme parhaiten harjoittelemaan yhteistyön tekemistä.

Säkylän Sotilaskotiyhdistys ry
Henna Ryömä, puheenjohtaja

Hämeenlinnan sotilaskotiyhdistys

1. Hämeenlinnan sotilaskotiyhdistyksen sotilaskodeissa sisaret toimivat yhteistyössä henkilökunnan kanssa kassa-, tiski- ja leipomovuoroilla. Lisäksi sisaret hoitavat kahvistilaisuuksia, joiden taustatyöstä huolehtii henkilökunta, ja sisaret hoitavat tilaisuuden tarjoilutehtävät. Sunnuntaisin ja henkilökunnan virkistyspäivinä sotilaskodin aukiolosta huolehtivat sisaret, ja maastokeikat sotilaskotiautolla hoidetaan myös sisarten voimin.

Sotilaskotiyhdistyksessämme on normaaleina arkipäivinä henkilökunta paikalla sisarvuorojen, esim. kassa- ja tiskivuorojen aikana. Erilaisissa tapahtumissa ja esimerkiksi valapäivinä palvelemme yhdessä asiakkaitamme. Teemme työtä samassa työympäristössä, minusta tasavertaisina ja toistemme työtä arvostavina.

2. Sisarille on tärkeä asia, että henkilökuntaa on paikalla. Tämä madaltaa erityisesti uusien ja miksei meidän jo kauemmin toimineidenkin kynnystämme tulla sovittuihin tehtäviin. Neuvoja saa, ja tyhmiä kysymyksiä ei ole, henkilökunnan läsnäolo tuo turvallisuuden tunnetta meille sisarille.

Hämeenlinnan sky

3. Minusta työyhteisössä on tällä hetkellä hyvä henki, ja ainakin itse koen, että meidän sisarten työpanosta arvostetaan. Kiitos hyvästä illasta tulee olla molemminpuolinen.

4. Arvomme ovat hyvät, ne eivät ole vain juhlapuheita varten, vaan hyvä jokapäiväisen toiminnan muistilista. Yhteiset tapahtumat, retket yms., joissa mukana on sisaria ja henkilökuntaa, ovat hyvä tapa tutustua toisiimme.

Hämeenlinnan Sotilaskotiyhdistys ry
Tuija, sotilaskotisisar

Sodankylän sotilaskotiyhdistys

1. Vuosia sitten seurasin leirisotilaskodissa, kun vakituinen työntekijämme palveli asiakkaita – jono oli ulko-ovelle asti - eleettömästi, kii-reettömästi, hymyillen. Hänestä huokui vuosien kokemus ja ammattitaito. Jono lyheni nopeasti, ja asiakkaat olivat silmin nähden tyytyväisiä. Tuoreempi tapahtuma on mielessä maaliskuulta, kevätkokospäivältä, kun olin ykköset päällä ”auttamassa” vakituista työntekijää sämpylöiden teossa. En juuri muuta ehtinyt tehdä kuin voidella sämpylät, kun ne jo olivat valmiit pussitettaviksi. Ruisleipien kohdalla ehdin vain sulkea pussit, niin nopeasti se kävi. Kokemus ja ammattitaito olivat

tässäkin valttia, mitä ei voi muuta kuin ihailia ja tavoitella. Harjoitus tekee mestarin.

Suolaisten teko kuvan ja kirjallisten ohjeiden avulla on sellainen työ, jossa me vapaaehtoiset voimme olla avuksi, niin miehet kuin naisetkin. Ja Antti meillä jopa paistelee suverenisti puoli-valmiita pakasteita monitoimiuunissamme! Antin ohella meillä on jäsenistössä muutama aktiivinen vihreä veli, jotka hoitavat mm. makkaroiden grillauksen alusta loppuun, ovat tiskaamassa siinä missä sisaretkin, auttavat autojen pakkaamisessa, ovat sisarten mukana sotkuautokeikoilla, tekevät esiin tulevat raskaat työt. Moninaisten tehtävien listaan voimme lisätä mm. kahvinkeiton, leipurin avustamisen munkkien paistossa ja sokeroinnissa, kahvipöytien kattauksen ja kahvin kaatamisen juhlatilaisuuksissa sekä tilojen siistimisen.

Sodankylän sky

Muutama sisar on entisessä elämässään työskennellyt kassalla, ja kassatyöskentely luonnistuu heiltä itsenäisesti sotilaskodissakin, kun oppii tietämään, mistä mikin tuote löytyy. Ja suurimman osan tuotteistahan hinnoittelee asiakas viivakoodinlukijalla. Kokemattomampikin pärjää kassalla ainakin hetkellisesti, kun vakikassa on huutoetäisyydellä.

Meissä vapaaehtoisissa on monenlaisia osajia, joilla on mahdollisuus antaa osaamisensa sotilaskodin käyttöön, mm. hallitustyöskentelyssä (pöytäkirjat, toimintasuunnitelmat ja -kertomukset, jäsentiedotteet ja niiden postitus, lehtijutut jne.). Toiminnanjohtajakin tarvitsee kipeästi apua: aineiston mapitus, vanhentuneen kirjanpitoaineiston hävittäminen, alokaspussien tekeminen jne. Mapitettavaa ja hävitettävää aineistoa tulee vastedes kylläkin vähemmän, kun olemme siirtäneet kirjanpidon nettiin.

2. Vapaaehtoiset tulevat sotkutyövuoroihin juuri silloin, kun on tarvetta. Eri taustoista tulevat vapaaehtoiset tuovat uusia ideoita ja osaamista päivittäiseen työhön, ja heidän avullaan voidaan toimintaa laajentaa ja monipuolistaa. Aivan vähäpätöinen seikka ei ole myöskään se, että kustannukset pienenevät. Yhteinen toiminta tuo innostusta ja mielenkiintoa arkeen. Vapaaehtoisten työpanos on sotilaskotityössä todella ratkaiseva.

Kommenteista päätellen vapaaehtoiset kokevat sotilaskotityön mielekkääksi ja innostavaksi. Marjukka, todellinen sotilaskotityön veteraani, sanoo: ”Sotilaskotityö on vapaaehtoista, monipuolista ja hauskaa.” Eeva, vielä melko vihreä, mutta vireä sisaremmen tykkää olla sotkuauton mukana: ”Autokeikat on mukavia, varsinkin jos sää suosii.” Nuorisajoastomme on sitä mieltä, että ”sotilaskotityö sopii kenelle tahansa, ja osallistua voi omien voimavarojensa mukaisesti”. ”Antoisaa työtä, jossa joka kerta saa kokea mieleen jääviä kohtauksia ja hyvän mielen” (Johanna). ”Teemme tätä työtä varusmiesten vuoksi hymyllä ja sydämellä. Olemme juuri siellä, missä meitä tarvitaan.” (Susanna)

3. Aktiivisten jäsenten määrä on vähäinen suhteessa jäsenistön määrään. Ikuisuuskysymys on,

miten saada heidät innostumaan sotilaskotityöstä. Pohjoisen pitkät välimatkat vaikuttavat tietenkin osaltaan aktiivisuuteen, sekä miten itse kukin priorisoi sotilaskotityön ja muut menot. Tiedonkulussa ja perehdytyksessä on parantamisen varaa; kaikilla ei ole tarvittavia yhteyksiä, ja roolit ja rajat saattavat mennä sekaisin. Vapaaehtoisten osaaminen ei ole samalla tasolla kuin vakituksilla, eikä näin voi tietenkään olettaakaan, mutta vakituisten ohjeilla ja myötävaikutuksella hommat saadaan sujumaan. Jos konflikteja tulee, ne ratkaistaan heti: palautetta annetaan ja vastaanotetaan.

4. Yhteisillä pelisäännöillä ja selkeillä tehtävien järjestelyillä päästään jo pitkälle. Toki toimintaa on jatkuvasti arvioitava ja kehitettävä. Hyvä perehdytys ja toimiva tiedonkulku ovat kaiken a ja o.

Yhteistyötä voitaisiin kehittää korostamalla sitoutumista. Kun tähän järjestöön liittyy, sitoutuu tekemään sotilaskotityötä. Sitoutumista edistävät palkattujen ja vapaaehtoisten yhteiset tekemiset, koulutukset ja retket. Toiminnanjohtajamme mielestä yhdistyksessämme vapaaehtoiset ja palkatut toimivat saumattomasti yhteen, ja vapaaehtoisissa on huipputyyppejä, joiden kanssa nauru ja joskus laulukin raikaa. Summa summarum: ”Osaamme kuka mitäkin, yhdessä mitä vain.”

Sodankylän Sotilaskotiyhdistys ry
Leila Karhapää eri henkilöiltä
saatujen ajatusten perusteella ■

Sotilaskotiliiton hallituksen uudet jäsenet

Seija Kosonen

Olen **Seija Kosonen** Valkealan sotilaskotiyhdistyksestä. Omaan vahvan ja monipuolisen taustan sotilaskotitoiminnasta. Toimin Vekaranjärven sotilaskodin johtajana 16 vuoden ajan siihen saakka, kun jäin eläkkeelle toissa vuonna. Työssäni vastasin toiminnan kokonaisvaltaisesta johtamisesta ja tuloksellisuudesta yhdistyksen hallitukselle. Vastuualue oli laaja: henkilöstö- ja taloushallinto, sopimusasiat, toiminnan kehittäminen sekä tiivis yhteistyö Karjalan prikaatin kanssa.

Yksi urani vaativimmista, mutta myös antoisimmista vaiheista oli sotilaskodin mittava remontti, joka haastoi, mutta opetti myös paljon. Koko projektin suunnittelu monen eri tahon kanssa, väistökotiin siirtyminen ja paluumuutto takaisin uusittuun sodeen kesti useamman vuoden ajan. Luonnollisesti tärkeää oli koko ajan huolehtia sotilaskodin palvelukyvyistä unohtamatta sisarten ja henkilöstön hyvinvointia. Poikkeusolotoiminnassa olen osallistunut leireille, 1. sotilaskotipiirin toimiston toimintaan sekä Vekaranjärven sotilas-

Seija Kosonen.

kodin poikkeusolosuunnitteluun yhdessä Karjalan prikaatin kanssa.

Ennen sotilaskotiuraani toimin kuusi vuotta kiinteistönvälittäjänä OPKK:ssa. Tätä ennen hoidin palkkalaskentaa ja laskutusta Kouvolan seudun kansanterveystyön kuntayhtymässä ja työskentelin pankkialalla yksityishenkilöiden rahoitus- ja laina-asioiden parissa.

Vapaa-aikaani vietän paljon luonnossa. Liikun metsässä ja vesillä monipuolisesti sekä harrastan paljon retkipyöräilyä. Kesän positiivisia hetkiä ovat mökkeily, veneily ja kalastus. Nämä kaikki tuovat tasapainoa arkeen ja auttavat jaksamaan. Toimin aktiivisesti Kouvolan Kippareissa ja Menevissä Martoissa. Perheeseeni kuuluvat puolisoni lisäksi kaksi aikuista lasta sekä hiljattain syntynyt lapsenlapsi, joka tuo iloa ja uudenlaista merkitystä elämään.

Minulle sotilaskotityössä on arvokasta maanpuolustuksen tukeminen ja nuorten asevelvollisten auttaminen reserviläisiä unohtamatta. Sotilaskoteihin olisi tärkeätä saada uusia aktiivisia toimijoita, jotta arvokas työmme jatkuisi.

Tunnen, että sotilaskotityö on ollut minulle enemmän kuin ammatti – se on ollut myös kutsutus.

Sonja Rapo

Tervehdys Sotilaskotiliiton hallituksen uudelta varajäseneltä. Olen **Sonja Rapo**, Rajasotilaskotiyhdistyksen sisar. Sotilaskotiharrastukseni alkoi Ivalosta vuonna 1993, josta olen kulkeutunut Imatran paikallisosastoon. Olen ollut yhdistyksessäni useissa luottamustehtävissä niin paikallistalolla kuin yhdistyksen hallituksessa. Vastuulleni omassa yhdistyksessäni olen saanut henkilöstö- ja työsuojeluasiat, koska niitä asioita pyörittelen myös palkkatyössäni ammattiliitossa.

Työpöytäni sijaitsee Kouvolassa, mutta yöpöytäni Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun rajalla Vaalan kunnassa. Perheeni aikuiset tyttäret asuvat

Kainuussa, ja me mieheni kanssa lellimme ja lenkitämme pientä mynsterinseisoja Kurua.

Sotilaskotiliiton toimintaan olen päässyt tutustumaan hieman aiemmin liiton viestintätiimissä, jossa olen toista vuotta jäsenenä. Hallitustyöskentely on kuitenkin ihan uusi työkenttä, ja innolla odotan, mitä kaikkea se tuo tullessaan.

Sotilaskotiliiton hallitus tarvitsee erilaista osaamista erilaisista yhdistyksistä, jotta toiminta olisi tasapuolista, kattavaa ja innostavaa kaikille. Sotilaskotityö on minulle harrastus, jota teen ilolla koko sydämestäni. ■

Sonja Rapo.

UUDET PUHEEN- JOHTAJAT

Uudet sotilaskotiyhdistysten puheenjohtajat esittäytyvät

Maarit Harju

Olen **Maarit Harju**, Haminan sotilaskotiyhdistyksen puheenjohtaja. Olen jo mukavasti eläkkeellä kirjainpitäjän työstäni, joten oli mukava astua uusiin saappaisiin.

Siskoni houkutteli minut sisareksi 2008, mutta asuin Tuusulassa ja ennätin lähinnä RUK:n kurssijuhliin kahdesti, silloin vielä kolmesti vuodessa töihin. Ihastuin ja tunsin oloni heti kotoisaksi ryhmässä. Joukkoon liittyi vielä yksi sisaruksistamme vähän myöhemmin.

Vuonna 2011 muutimme takaisin kaakonkulmille Kotkan Tiutisen saarelle. Kolmesta lapsestamme esikoinen asui jo Helsingissä, keskimmäinen opiskeli Uudessa-Seelannissa, ja kuopus meni yläasteelle Karhulaan.

Työni ohessa ehdin paremmin mukaan sotilaskotitoimintaan ja johtokuntaankin varalle sekä varsinaiseksi jäseneksi. Pienen tauon pidin, kun vaihdoin työpaikkaa 2014, mutta muutaman vuoden jälkeen palasin täysillä taas takaisin

johtokuntaan, varapuheenjohtajaksi ja sotilaskotipäälliköksi sekä tämän vuoden alusta puheenjohtajaksi.

Perheemme on kasvanut. Kaikilla lapsillamme on puoliso, ja mammalla ja papalla on myös seitsemän lastenlasta, joista viisi on alle viisivuotiaita. Lisäksi

ovat koirat: labbis Mauri, esikaisen perheessä Yoda sekä kuopuksen perheessä Ricky.

Asumme maalla, Pyhällössä Vehkajoen varrella, jossa pulahtelen päivittäin, kun joki sulaa. Elämä on vipinää ja välillä vilskettä, mutta niin ihanaa.

Onneksi on myös sode! ♥

Maarit Harju.

Maarit Ojavuo

En arvannut, kun liityin vihreisiin sisariin noin viisi vuotta sitten, että jonakin päivänä olisin näin arvokkaan ja mahtavan yhdistyksen puheenjohtaja. Olen tavannut upeita ihmisiä, päässyt luotsaamaan huippuporukkaa ja tekemään vapaaehtoistyötä, joka tuottaa iloa ja mielihyvää.

Äiti sanoi aikoinaan, että ajattelisit joskus itseäsikin etkä aina ensisijaisesti muita. Ehkä vapaaehtoisuus ja sitä kautta muiden auttamisen halu ovat luonteessa ja persoonassa, sillä vapaaehtoistoiminta eri muodoissa on ollut minulle aina sydäntä lähellä.

Koulutukseltani on tietotekniikan insinööri ja hallintotieteiden maisteri. Teen päivätyötä hallintopääällikkönä Kainuun pienimmässä kunnassa. Ensimmäinen puheenjohtajuus oli parikymppisenä Kajaani Oy:n toimihenkilökerhossa. Osaamista ja kokemusta on kertynyt vuosien varrella mm. vapaaehtoisena riita- ja rikosasioiden sovittelijana, Kainuun insinöörien puheenjohtajana, Akava Kainuun puheenjohtajana sekä kunnallisten ja valtakunnallisten toimielinten puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana.

”Hyviä toimintatapoja ei tarvitse muuttaa, mutta on hyvä kyseenalaistaa asioita.”

Luonteeltani olen sosiaalinen ja vaatimaton huolehtija, mutta myös osallistava johtaja sekä innostava ja motivoiva tiimipelaaja. Olemukseni on asiallisen maanläheinen, mutta myös ajoittain humoristinen oma itseni. Harrastuksissa olen saanut kiitosta helposti lähestyttävästä ja iloisesta olemuksesta sekä siitä, että asiat hoituvat niin kuin ne on sovittu. Minulle merkityksellisintä juuri tässä tehtävässä ovat varusmiehiltä ja kanssasi-sarilta saatu palaute sekä onnistumiset yhteisissä tavoitteissa.

Sisarten ja veljien lisäksi tukenani ovat edel-

Maarit Ojavuo.

linen puheenjohtaja, toiminnanjohtaja, talous- ja jäsen sihteeri sekä hallituksen jäsenet, jotka ovat olleet rinnallakulkijoita alusta lähtien. Voin luottaa, että aina löytyy auttavia käsiä ja tarvittaessa olkapäätäkin, kun maailma murjoo, eikä kaikki mene suunnitellusti.

Toivon, että kun tähän tehtävään olen lähtenyt, pystyn antamaan oman panokseni vielä vuosia eteenpäin. Toivottavasti sinä aikana saan myös jättää oman jälkeni toimintaan ja kehittää yhdistystä niin hallinnollisesti kuin toiminnallisestikin. Hyviä toimintatapoja ei tarvitse muuttaa, mutta on hyvä kyseenalaistaa asioita. Ripaus uutta voi tuoda meidänkin toimintaamme erilaista intoa ja puhtia.

Päivätyön ja harrastusten yhteensovittaminen on aika ajoin haasteellista, mutta liikunta ja muu omasta hyvinvoinnista huolehtiminen auttaa jaksamaan myös vapaaehtoistyössä. Kiitos kaikille rohkaisusta ja kannustuksesta valitessanne minut puheenjohtajaksi. ♥

Maarit Ojavuo
Kajaanin Sotilaskotiyhdistys ry

Nina Niemi

Olen **Nina Niemi** ja aloitin Kauhavan sotilaskotiyhdistyksen puheenjohtajana vuoden 2026 alussa. Sotilaskotitoiminta on ollut osa elämäni oikeastaan koko elämäni ajan.

Olen kotoisin Sodankylästä, jossa kasvoin varuskunta-alueella. Molemmat vanhempani työskentelivät Puolustusvoimien palveluksessa ja sen lisäksi äitini toimi sotilaskotisaisarena. Lapsena kuljin usein äidin mukana sotilaskodilla ja myöhemmin työskentelin myös itse sotilaskodissa. Ensimmäiset muistoni sotilaskodista liittyvät lämpimään tunnelmaan, ystävällisiin ihmisiin ja siihen, miten uimakoulun jälkeen käytiin nauttimassa Isotonicit ja munkit. Ne ovat muistoja, jotka ovat jääneet mieleen hyvin vahvasti.

Sotilaskoti on aina merkinnyt minulle yhteisöllisyyttä, vapaaehtoistyötä ja yhdessä tekemistä. Koen, että sotilaskotitoiminnan kautta voi tehdä arvokasta maanpuolustustyötä. Jokainen kohtaaminen ja palvelutilanne on osa sitä kokonaisuutta, jolla tuetaan varusmiesten arkea.

Muutettuani Pohjanmaalle liityin Kauhavan sotilaskotiyhdistykseen, jossa olen ollut mukana

jo pitkään. Vaikka Kauhavan lentosotakoulu lakkautettiin, yhdistyksen toiminta on jatkunut aktiivisena. Olemme mukana erilaisissa tapahtumissa ja teemme yhteistyötä muiden

yhdistysten kanssa. Toiminnan tuotot käytetään varusmiesten hyväksi, mikä tekee toiminnasta erityisen merkityksellistä.

Puheenjohtajan tehtävään lähteminen oli minulle iso päätös, mutta yhdistyksen hyvä yhteishenki ja jäsenten kannustus antoivat rohkeutta ottaa tehtävä vastaan. Ajattelen, että puheenjohtajana tärkeintä on yhdessä tekeminen ja se, että jokainen jäsen kokee olevansa tärkeä osa toimintaa.

Sotilaskotitoiminta on antanut minulle vuosien varrella paljon – ystävyyttä, kokemuksia ja tunteen siitä, että saa olla mukana tekemässä jotain merkityksellistä. Toivon, että myös tulevaisuudessa mahdollisimman moni löytäisi tiensä mukaan toimintaan.

Kuten entinen puheenjohtajamme on osuvasti todennut: "Olemme koditon mutta emme toimeton yhdistys."

Nina Niemi
Kauhavan Sotilaskotiyhdistys ry

Nina Niemi.

"Jokainen kohtaaminen ja palvelutilanne on osa sitä kokonaisuutta, jolla tuetaan varusmiesten arkea."

Tuija Puoskari

Hei kaikille! Olen Tuija Puoskari ja aloitin vuoden alussa Oulun sotilaskotiyhdistyksen puheenjohtajana. Olen 42-vuotias ja asun perheeni kanssa Raahessa. Olen töissä terästehtaalla tilaustenkäsittelijänä. Pidän työstäni, se on haastavaa ja mielenkiintoista, mutta sotilaskotityö on monella tavalla erilaista ja tuo vaihtelua normaalin työni rinnalle.

Aloitin sisarena kesällä 2014, kun liityin Oulun sotilaskotiyhdistykseen. Pääsin melko pian ensimmäiselle LSK-keikalle mukaan. Tämä toimintatapa vei mennessään ja innosti niin, että olin jo melko pian yhdistyksemme LSK-päällikkö. LSK-toiminnan kautta olen syventänyt ymmärrystäni poikkeusolotoiminnasta erilaisten koulutusten kautta ja toiminut jonkin aikaa myös 3. piirin päällikkönä ja varapiiripäällikkönä. Jonkin verran olen ollut leireilläkin mukana.

”Olen kiitollinen hienon harrastuksen mukanaan tuomasta tukiverkostosta, joka kantaa sekä yksilöä että yhteisötoiminnassa eteenpäin.”

Olen ollut yhdistyksemme hallituksen jäsen vuosina 2017–2019. Viime vuosina toimintani on ollut vähäisempää perheen kasvamisen, käytännön haasteiden ja välimatkan takia, mutta on ollut oikein mukavaa päästä taas aktivoitumaan kunnolla. Olen päässyt perehtymään moniin uusiin asioihin, ja heti vuoden alusta on ollut monenlaista vuoden 2026 toimintaan liittyvää puuhaa ja suunnittelua. Toteutimme myös sotilaskotipalvelut Oulussa 13. helmikuuta pidettyyn Kainuun prikaatin valatilausuteen, eli vuosi on alkanut vauhdikkaasti. Pääsin onnekseni myös heti uuden pestin alussa Tuusulaan antoisaan Osaava sotilaskotitoimija-koulutukseen.

Tuija Puoskari.

Parasta sotilaskotitoiminnassa on yhteistoiminta eri muodoissaan. Yhdistykset tekevät yhteistyötä koulutusten ja tapahtumien tiimoilta, ja on aina ollut hyvin antoisaa tavata aiempia ja uusia tuttavuuksia läheltä ja kaukaa eri tilanteissa. Myös yhdistyksemme sisäinen yhteistyö jäsenten välillä on toimivaa, ja olen saanut kokea sen monesti ennenkin, mutta nyt myös uudessa roolissani puheenjohtajana. Olen kiitollinen hienon harrastuksen mukanaan tuomasta tukiverkostosta, joka kantaa sekä yksilöä että yhteisötoiminnassa eteenpäin monipuolisesti eri tilanteissa.

Aurinkoista kevättä kaikille!

Tuija Puoskari
Oulun Sotilaskotiyhdistys ry

Kirsi Patrikainen

Minulla oli ilo tulla valituksi Rannikkosotilas-kotiyhdistyksen puheenjohtajaksi yhdistyksen vuosikokouksessa 8. maaliskuuta 2026. Sotilas-kotivuotia on kertynyt yli 30, joten olen ehtinyt toimia aika monessa tehtävässä, ja siksi kasvot saattavat olla tutut joillekin. Hiusten väri on hieman muuttunut, sillä vaikka sitä kuulemma hyvin esitin, en oikeasti olekaan blondi.

Rannikkosotilaskotiyhdistys eli tuttavallisemmin Rysky on minulle rakas toimintaympäristö. Rikkautemme on toimiminen paikallisosastoissa, eli olemme vähän kuin Sotilaskotiliitto ja sen jäsenyhdistykset pienoiskoossa. Sotilaskotejakin yhdistyksellä on kolmella eri paikkakunnalla

Kirsi Patrikainen.

ja yhdellä aluksella. Paikallisosastomme ovat kaikki omannäköisiä ja -kokoisiaan. Itse olen Turun paikallisosaston kasvatti, kuten tietysti paljasjalkaisella turkulaisella olla pitääkin. Eri murteista ja muista eroavaisuuksista huolimatta yhteistoiminta sujuu paikallisosastojen välillä hyvin, ja se onkin yksi suurimmista voimavaroistamme.

Merivoimien toiminnalle tyypilliset piirteet asettavat omat haasteensa yhdistykselle. Metsäkeikkoja on meillä harvemmin, mutta miten tavoitamme varusmiehet, jotka palvelevat laivoilla, eivätkä siksi ole sotilaskodin läheisyydessä. Tässä auttavat saarilla olevat leirisotilaskodit sekä tietysti miinalaiva Hämeenmaan kanttiini. Eli loppujen lopuksi mekin pyrimme siihen, että missä on sotilas, siellä olisi myös sotku.

Sotilaskotiliiton vuoden teeman ”vapaaehtoista maanpuolustustyötä” mukaisesti mekin haluamme korostaa vapaaehtoisuuden merkitystä yhdistyksessä. On selvää, että tarvitsemme myös palkattua henkilökuntaa sotilaskotien toiminnan varmistamiseksi, mutta kaiken ydin ovat kuitenkin vapaaehtoiset jäsenemme. Ilman vapaaehtoisia emme enää olisi sotilaskotiyhdistys, vaan jotain ihan muuta.

Uuden tehtäväni myötä odotan pääseväni tapaamaan sisaria, veljiä ja varusmiehiä sekä omassa yhdistyksessä että yli yhdistysrajojen. Nämä kohtaamiset ovat aina olleet mielestäni ihan parasta tässä harrastuksessa. Mukavaa yhdessä tekemisen vuotta 2026 meille kaikille.

Terveisin

Kirsi Patrikainen
Rannikkosotilaskotiyhdistys ry

Marja Tuovinen

Olen **Marja Tuovinen**, energinen eläkepäivistä nauttiva, jolle tekeminen ei ole koskaan ollut vain ajankulua, vaan tapa elää. Eläkepäivät eivät ole hidastaneet tahtia, päinvastoin – ne ovat tuoneet tilaa tehdä sitä, mikä tuntuu merkitykselliseltä. Vuosien kokemus terveydenhoitajana ja esimiehenä sekä vapaaehtoisen pelastuspalvelun ja sotilaskotiyhdistyksen jäsenenä toimiminen, lämmin ote ihmisiin ja sopiva ripaus päättäväisyyttä ovat kulkeneet mukana niin arjessa kuin vastuutehtävissäkin. Nyt tie on tuonut minut uudenlaisen luottamuksen äärelle: Sodankylän sotilaskotiyhdistyksen hallituksen puheenjohtajaksi.

Tartun puheenjohtajan nuijaan rauhallisella varmuudella, onhan minun rinnallani kulke-massa edeltäjäni **Riitta Sassali**. Riitta on saanut paljon hyvää aikaan yhdistyksessämme, ja

Marja Tuovinen.

siitä on helppo jatkaa. Lisäksi tukijoukkona minulla ovat yhdistyksen hallituksen jäsenet, toiminnanjohtaja, vakituiset työntekijät sekä vapaaehtoiset sisaret ja veljet.

Sodankylän sotilaskotiyhdistyksen jäseneksi liityin vuonna 1975 äitini toimiessa innoittajana. Vuosien aikana olen ollut monenlaisissa tehtävissä sotilaskodissamme, mikä tuo laajaa näkökulmaa puheenjohtajan tehtävän hoitamiseen. Tehtäviä ja vastuita tulee olemaan monenlaisia, joten olen ainakin tämän ensimmäisen vuoden itselleni armollinen.

Ihmisten kohtaaminen, yhdessä tekeminen ja asioiden eteenpäin vieminen ovat keskiössä alkaneella toimintakaudellani.

Marja Tuovinen
Sodankylän Sotilaskotiyhdistys ry

Kirsi Tulkki

Olen **Kirsi Tulkki**, 59-vuotias, ja asun Nokialla. Työskentelen Tampereella Finla Työterveydessä asiakkuuskoordinaattorina. Aloitin vuoden alussa jo toisen kerran Tampereen Seudun Sotilaskotiyhdistyksen puheenjohtajana.

Vapaa-ajallani vietän mielelläni aikaa kolmen veljeni ja heidän lastensa kanssa, ja yleensä tätinä nautin yhteisistä hetkistä suvun kesken. Järjestän mielelläni isoja tai pieniä juhlia, kokoontumisia perheen ja ystävien kanssa. Lisäksi tykkään matkustella, viime vuosien aikana tahtina on ollut kolme ulkomaanmatkaa vuodessa. Suosin lähinnä kaupunkilomia. Uudet paikat ja ihmiset kiinnosta-

Kirsi Tulkki.

vat, myös historia viehättää.

Liityin sotilaskotitoimintaan vuonna 1992, ja vuosien varrella olen saanut toimia monenlaisissa tehtävissä sekä yhdistystasolla että valtakunnallisesti. 2000-luvun alussa toimin Hämeen sotilaskotialueen sotilaskotipäällikkönä, minkä jälkeen vaikutin kuusi vuotta Sotilaskotiliiton hallituksessa ja vielä kolme vuotta liiton valmiuspäällikkönä.

Mieleenpainuvimpia hetkiä ovat olleet erilaiset leirit ja suuret tapahtumat. Rovajärvellä ja Pohjankankaalla on tullut oltua useampaan otteeseen. Näissä saa haastaa itseään, testata omaa jaksamistaan ja oivaltamistaan. Poikkeusolo-organisaatiolle tärkeintä on aina soveltaminen ja ratkaisukeskeisyys.

Olen rohkeasti tarttunut uusiin haasteisiin ja halunnut jatkuvasti laajentaa osaamistani. Yhdessä tekeminen on minulle tärkeää, ja näen sotilaskotitoiminnan suolana sen elävän ja joustavan luonteen – jokainen voi rakentaa harrastuksestaan juuri omannäköisensä.

Teen maanpuolustustyötä sydämellä, sillä uskon, että hyvä varautuminen ja yhteishenki ovat vahvan Suomen kulmakiviä. Yhdessä olemme enemmän!

Kirsi Tulkki
Tampereen Seudun Sotilaskotiyhdistys ry

ETSI PIILOTETUT SANAT 2/2026

A	A	T	N	U	K	Ö	L	I	K	N	E	H	T
R	N	K	Y	L	U	O	T	T	A	M	U	S	M
V	Q	E	K	Ö	N	E	X	T	L	U	U	O	X
O	Y	S	N	A	Y	D	S	F	I	T	B	T	P
S	S	H	U	I	Y	M	N	R	S	Y	O	I	O
T	O	Q	T	X	O	T	P	U	P	Z	B	L	M
U	N	Y	M	E	C	T	L	Ä	Z	A	R	A	L
S	A	Y	S	U	I	O	H	D	R	W	K	S	S
Y	P	X	R	F	U	S	M	E	Q	I	Y	K	H
X	Ö	U	U	P	T	O	T	N	A	X	S	O	F
S	Y	G	N	E	Z	R	L	Y	A	A	Q	T	X
B	T	A	P	X	V	O	L	E	Ö	B	P	I	Ö
O	A	O	S	A	A	M	I	N	E	N	Z	A	N
M	B	Z	L	L	K	R	L	F	Y	B	S	Z	V

TYÖYMPÄRISTÖ
MAANPUOLUSTUS
VAPAAEHTOINEN
HENKILÖKUNTA
SOTILASKOTI

YHTEISTYÖ
LUOTTAMUS
OSAAMINEN
ARVOSTUS
TYÖPANOS

Katso oikeat vastaukset sivulla 42.

Yhteistä myyntityötä Valapäivänä Puhkajärvellä.

Yhteistyötä asiakkaiden hyväksi

Vapaaehtoisten sotilaskotisarien ja henkilökunnan välinen yhteistyö näytetään arjessa sujuvana ja toimivana kokonaisuutena, jossa molemmat osapuolet tukevat toisiaan yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi.

Vekaranjärven sotilaskodissa vapaaehtoiset sotilaskotisaret hoitavat arki-iltojen astiahuollon ja asiakastilojen pöytien ja istuimien siistimisen. Itsepalvelukirjaston palautusten käsittely ja hyllyjen siistiminen ovat myös sisarten vastuulla.

LSK-auton myyntikeikat ovat pääosin sisarten hoitamia. Sotilaskodin toimisto ottaa vastaan tilaukset ja välittää ne LSK-jaoston päällikölle, joka kutsuu sisaret keikoille. Henkilökunta auttaa auton pakkaamisessa esimerkiksi varaamalla sämpylöitä ja munkkeja valmiiksi.

Sisarien mukaan apua on aina saatavilla, kun sitä uskaltaa pyytää. Henkilökunta suhtautuu heidän läsnäoloonsa luontevasti. Tunnetta, että vapaaehtoiset olisivat vaivaksi, ei tule – pikemminkin heidän roolinsa nähdään osana työyhteisön normaalia toimintaa.

Henkilökunnan näkökulmasta vapaaehtoisten

panos on merkittävä erityisesti kiireisinä aikoina. Esimerkiksi tiskivuoroissa sisaret voivat auttaa munkkien sulatuksessa tai vaikka sämpylöiden teossa. Suuremmat tapahtumat, kuten läheistenpäivät ja valatilaisuudet, toteutetaan tiiviissä yhteistyössä. Tällöin molempien osapuolten osaaaminen voidaan huomioida parhaiten. Tarvittaessa henkilökunta tarjoaa ohjausta ja tukea, mikä taas vahvistaa yhteistä tekemistä.

Hyvä yhteistyö perustuu myös selkeisiin pelisääntöihin. Sotilaskotisarien ja henkilökunnan keskinäisten välien säilyminen avoimina ja myönteisinä edellyttää mahdollisten ongelmatilanteiden esiintuomista ja keskustelua esihenkilöiden, esim. toiminnanjohtajan tai puheenjohtajan, kanssa suoraan. Tämä tukee rakentavaa vuorovaikutusta ja ehkäisee turhia ristiriitoja.

Yhteistyön keskiössä on selkeä tavoite: tyytyväinen asiakas. Kun vapaaehtoiset ja henkilökunta toimivat saumattomasti yhdessä, syntyy sujuva palvelukokonaisuus, joka hyödyttää kaikkia osapuolia. ■

Marianna Kansikas
Valkealan Sotilaskotiyhdistys ry

Katri Bergholm -mitali Marja Syrilälle

Säkylän sotilaskotiyhdistyksen entiselle puheenjohtajalle **Marja Syrilälle** luovutettiin yhdistyksen kevätkokouksessa Sotilaskotiliiton myöntämä Katri Bergholm -mitali. Mitalin luovutti puheenjohtaja **Henna Ryömä**.

Sotilaskotiliitto myöntää mitalin, kuten luovutuskirjassa todetaan, ”tunnustukseksi ansiokkaasta ja alttiista toiminnasta järjestössämme ja velvoitta-

vaksi kannustukseksi jatkuvaan työhön sotilaiden hyväksi”.

Marja Syrilä on toiminut Säkylän sotilaskotiyhdistyksen puheenjohtajana vuosina 2012–20. Jo ennen puheenjohtajakauttaan hänellä oli merkittävä rooli mittavassa sotilaskodin peruskorjauksessa, jonka vuoksi koko sotilaskodin toiminta siirrettiin väistötilaan kontteihin ja teltaan viereiselle urheilukentälle. Väistöprojekti antoi huomattavaa poikkeusoloihin verrattavaa kokemusta ja harjoitusta koko sotilaskodille ja yhdistykselle Syrilän johdolla.

Syriälä kuvailee oloaan nöyräksi kunnianosoituksesta.

”Isot, vilpittömät kiitokset omalle rakkaalle yhdistykselle yli 30 vuodesta ja samoin koko sotilaskotijärjestölle.” ■

Puheenjohtaja Henna Ryömä ojensi Katri Bergholm -mitalin edeltäjälleen Marja Syrilälle.

Elina Halminen
Säkylän Sotilaskotiyhdistys ry

Kevätkokous palkitsi aktiivisia toimijoita

Tuula Kalliokoskelle kunniajäsenyys

Pitkään Niinisalon sotilaskotiyhdistyksessä toiminut Tuula Kalliokoski kutsuttiin kevätkokouksessa yhdistyksen kunniajäseneksi.

Niinisalon sotilaskotiyhdistyksen kevätkokous kokosi tiistaina 24. maaliskuuta sotilaskodille lähes neljäkymmentä yhdistyksen jäsentä. Varsinaisten kokousasioiden lisäksi tilaisuudessa jaettiin runsaasti huomionosoituksia pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta toiminnasta.

Vaikka jokainen huomionosoitus oli tärkeä ja ansaittu, illan merkittävintä hetkeä koitti, kun kokousväelle esiteltiin hallituksen hyväksymä esitys **Tuula Kalliokosken** kutsumiseksi yhdistyksen kunniajäseneksi.

Hetki oli täynnä arvostusta – sellaista, joka ei synny hetkessä, vaan vuosikymmenten työn, luottamuksen ja yhteisön eteen tehdyn palvelun kautta.

Tuula Kalliokoski on ollut yhdistyksen toiminnassa mukana pitkään ja tavalla, joka on jättänyt pysyvän jäljen. Hänen rauhallinen varmuutensa, vankka osaamisensa ja sydämellinen suhtautumisensa sotilaskotityöhön ovat tehneet hänestä esimerkillisen toimijan ja luotettavan kumppanin niin arjessa kuin juhlassa.

Kunniajäsenyys oli kunnianosoitus, mutta samalla se oli kiitos – lämmin ja yhteinen. ■

Hannele Toivonen
Niinisalon Sotilaskotiyhdistys ry

Varusmiesten hyväksi Rovaniemellä

Koulutusta...

Rovaniemen sotilaskotiyhdistys järjesti syksyllä 2025 varusmiehille mahdollisuuden suorittaa järjestyksenvalvojan peruskurssi (40 tuntia). Kurssi on koulutus, jolla hankitaan pätevyys toimia järjestyksenvalvojana yleisötilaisuuksissa, ravintoloissa ja muilla alueilla. Koulutus sisälsi lainsäädäntöä, voimankäyttöä, ensiapua ja käytännön harjoituksia.

Kurssille valittiin eri yksiköistä yhteensä 20 varusmiestä, jotka osallistuivat aktiivisesti koulutukseen. Koulutuksesta vastasivat pääsääntöisesti ulkopuoliset henkilöt, ja sotilaskotiyhdistys vastasi kaikista kustannuksista. Varusmiehet olivat todella tyytyväisiä ja antoivat myönteistä palautetta tämän

tyyppiselle tarjonnalle. Toiveena on saada vastaavaa koulutusta myös tulevinä vuosina.

Vapaa-aikaa...

Jo perinteeksi muodostunut ystävänpäivän lumenveistokisa kilpailtiin jälleen helmikuun rapsakoilla pakkasilla. Kisaan osallistuttiin yksiköittäin, ja aihe oli vapaa. Käytössä olivat reilun kokoiset kuutiot valkoista lunta, ja veistovälineet olivat jokaisen oman harkinnan mukaiset. ■

Teksti: Päivi Uusinarkaus, Leena Wärme

Kuvat: Tarja Luusua, Leena Wärme
Rovaniemen Sotilaskotiyhdistys ry

Voittajajoukkue TKKK eli jääkäri Hietala, jääkäri Kokkonieniemi ja korpraali Nuorala Mörkö-tuotoksensa kanssa.

Sotilaskotisisaret veistivät oman kuution.

Kisaajille tarjoihtiin lämmintä glögiä ja jaettiin pienet palkinnot.

Anne Torvinen / Lapin lennosto

Lapin lennoston komentaja, eversti Saku Joukas onnittelee Vappu Alapeteriä.

Huollon ansio- risti Vappu Alapeterille

Rovaniemen sotilaskotiyhdistyksen puheenjohtaja **Vappu Alapeterille** luovutettiin 5. joulukuuta 2025 Puolustusvoimien myöntämä Huollon ansioristi.

Alapeteri on toiminut vuodesta 2013 lähtien päällikkönä tai apupäällikkönä Rovajärven alueella pidetyissä Puolustusvoimien harjoituksissa. Harjoitukset ovat kasvaneet henkilömääriltään suuriksi, ja mukaan ovat tulleet myös kansainväliset joukot. Hän on ollut mukana työryhmässä suunnittelemassa ja toteuttamassa sotilaskotikontti ”Magiaa”, joka on siirtynyt mukana useisiin harjoituksiin ympäri laajaa Lappia. Hän on laatinut ja kirjannut isojen harjoitusten tehtäväkuvauksia ja järjestänyt päätöspalavereita.

Vappu Alapeterillä on lisäksi vahvat ja laajat verkostot toimia huollon tehtävissä erilaisissa yhteyksissä. ■

Päivi Uusinarkaus ja Leena Wärme
Rovaniemen Sotilaskotiyhdistys ry

Vakitainen henkilökunta ja vapaaehtoiset ovat Dragsvikin sotilaskodissa kokeneita ja sitoutuneita varusmiesten hyvinvointiin.

Uudenmaan prikaati ja Dragsvikin sotilaskoti juhliivat merkkivuotta

Vuosi 2026 on Dragsvikissa poikkeuksellinen juhlavuosi: Uudenmaan prikaati täyttää 400 vuotta ja Dragsvikin sotilaskoti 75 vuotta. Tämä merkkivuosi tarkoittaa suurta panostusta niin prikaatilta kuin sotilaskodin vihreiltä sisarilta. Juhlavuoden kunniaksi olemme teettäneet uudet vihreät puvut henkilökunnalle ja aktiivisille vapaaehtoisille.

4. kesäkuuta 2026 järjestettävä valtakunnallinen paraati Tammisaaressa on yksi vuoden suurimmista yhteisponnistuksista. Yhteistyössä prikaatin kanssa sotilaskoti järjestää useita myyntipisteitä kaupungissa. Vapaaehtoiset eri yhdistyksistä osallistuvat päivään muun muassa Unelma-auton kanssa sekä itse paraatiin. Sotilaskodin omassa leipomossa kaksi leipuria on jo kehittänyt erityisen juhlaileivoksen prikaatin 400-vuotisjuhlan kunniaksi.

Dragsvikin sotilaskoti toimii vakituisen henkilökunnan ja vapaaehtoisten voimin. Sotilaskodissa työskentelee seitsemän työntekijää, mukaan lukien toiminnanjohtaja. Kahvilan henkilökunta on kokenutta ja sitoutunut varusmiesten hyvinvointiin.

Yhdistyksen jäsenmäärä on tällä hetkellä historiallisen pieni – noin 60, joista 20 on aktiivisia vapaaehtoisia. Uusien vapaaehtoisten rekrytointi Länsi-Uudellamaalla on osoittautunut haasteelliseksi, ja erityisesti kahvilatoiminta kaipaa lisää käsiä. Dragsvik tunnetaan omasta leipomostaan ja sen maistuvista leivonnaisista. Lapsena äitini työskenteli leipomossa, ja pääsin jo varhain tutustumaan toimintaan – ja nauttimaan munkkeja ja ”sputnikkeja”. Ne maistuvat yhtä hyviltä vielä tänäänkin!

Pitkä tauko ennen paluutani sotilaskodin toimintaan johtui perheestä ja työstäni sairaanhoitajana. Muutama vuosi ennen eläkkeelle jäämistä, vuonna 2018, palasin vapaaehtoiseksi kirjastoon ja kahvilaan. Työ on antoisaa, ja tuntuu merkitykselliseltä tukea varusmiehiä ja Puolustusvoimia.

Muutokset maailmantilanteessa näkyvät myös Dragsvikissa. Kansainväliset joukot osallistuvat yhä useammin yhteisiin harjoituksiin, mikä lisää kävijämäärää sotilaskodissa ja kasvattaa tuotteiden kysyntää. On ollut rikastuttavaa kohdata uusia vieraita ja seurata toiminnan kasvua.

Sotilaskodissa on kirjasto, joka on ollut toiminnassa 1950-luvulta lähtien. Tuolloin kirjasto oli

suuri sekä tilaltaan että kirjavalikoimaltaan. Olen itse syntynyt ja kasvanut Dragsvikissa, ja sotilas-koti on aina ollut tärkeä paikka. Kirjastolla käytiin pyhäkoulussa, ja siellä järjestettiin myös rippikoulu sotilaspastorin johdolla.

Vuonna 2018 hallituksemme pohti kirjaston tulevaisuutta, sillä useissa prikaateissa kirjastot oli lakkautettu. Me päätimme kuitenkin panostaa kirjastotoimintaan. Talkoovoimin kirjaston tilat ja kirjakokoelmat uusittiin. Teimme siitä projektin, jonka tavoitteena oli turvata varusmiesten mahdollisuus lukea fyysisiä kirjoja. Saimme kirjastoamme varten tukea Svenska Kulturfondenilta. Lainauserät kasvoivat selvästi, ja nykyään kirjasto toimii myös varusmiesten yhteisenä oleskelutilana, jossa voi pelata lautapelejä, lukea sarjakuvia tai vain viettää aikaa.

Nuoruudestani muistan, että useat upseerien puoliset olivat sotilaskotisisaria ja auttoivat sekä kirjastossa että kahvilassa. 16-vuotiaana työskentelin itsekin kahvilassa välivuoden ajan, ja jo silloin huomasin, että varusmiehet ovat iloisia ja mukavia asiakkaita. Sattui myös niin, että tapasin eräänä iltana sulkemisajan tienoilla varusmiehen – jokin vain ”loksahti paikoilleen” heti ensikoh-

taamisella, ja 53 vuotta myöhemmin olemme yhä naimisissa.

Vuosien varrella sotilaskoti on ollut tärkeä kohtaamispaikka, erityisesti joulun aikaan järjestetyissä juhlissa varusmiehille ja henkilökunnalle perheineen. Sotilaskodissa oli myös prikaatin ensimmäinen mustavalkoinen televisio. Dragsvikin ”tenaville” oli jännittävää kurkkia televisiota ikkunoista – siihen asti, kunnes prikaatin komentaja lähetti kirjeen kaikille alueen perheille ja kehotti heitä pitämään ”tenavat” poissa sotilaskodista.

Nykyään yhdistyksellä on hyvä yhteys varusmiestoimikuntaan, ja tuemme varusmiesten kotiuutuksia, elokuvailtoja ja muita tapahtumia. Lisäksi suosittuja bingoiltoja järjestetään kerran kuussa kahden vapaaehtoisen vetäminä.

Nyt katseet ovat tulevissa juhlallisuuksissa, erityisesti sotilaskodin omissa 75-vuotisjuhlissa, joka on vuoden kohokohta. Juhlatoimikunta on jo nimetty ja valmistelut käynnissä. Odotamme innolla syksyä, juhlia ja mahdollisuutta tavata ja juhlia yhdessä vihreiden sisarien ja veljien kanssa niin läheltä kuin kaukaa. ■

Britta Nyberg
Dragsvik Soldathemsförening r.f.

Dragsvikin sotilaskodin kirjasto on ollut toiminnassa 1950-luvulta lähtien.

Nylands Brigad och Dragsvik Soldathem firar jubileumsår

År 2026 är ett jubileumsår i Dragsvik: Nylands Brigad fyller 400 år och Dragsvik Soldathem 75 år. Detta innebär ett stort engagemang från både brigaden och soldathemmets gröna systrar. Jubileumsåret till ära har vi låtit sy upp nya gröna klänningar för personalen och våra aktiva medlemmar.

Riksparaden den 4. juni i Ekenäs är en annan stor gemensam satsning. I samarbete med brigaden ordnar soldathemmet försäljningspunkter i staden, och frivilliga från olika föreningar ställer upp både med Unelma-bilen från Obbnäs och i själva paradmarschen. På bageriet har två bagare redan tagit fram en särskild jubileumsbakelse till brigadens 400-jubileumsår.

På soldathemmet bygger verksamheten på den ordinarie personalen och de frivilliga som finns att tillgå. I Dragsvik arbetar sju anställda, inklusive verksamhetsledaren. Cafèpersonalen har lång erfarenhet och ett starkt engagemang för beväringarnas trivsel.

Föreningens medlemsantal är nu det lägsta någonsin – ca.60 medlemmar, varav 20 är aktiva som hjälper till vid olika sammanhang. Att rekrytera nya frivilliga i Västnyland har visat sig vara utmanande, och behovet av fler hjälpare händer, särskilt till cafèverksamheten, är stort. Dragsvik är känt för sitt eget bageri och de goda bakverken. När jag var barn jobbade min mor en tid i bageriet så jag blev tidigt invigd i verksamheten och bortskämd med goda munkar och ”sputnik” - de smakar lika än i dag!

Att det sedan gick så lång tid innan jag återkom till soldathemmet, berodde på familj och arbetet som sjuksköterska. Några år före pensioneringen 2018 återvände jag som frivillig i biblioteket och cafèet. Det är ett roligt och meningsfullt sätt att bidra för beväringarna och Försvarsmakten.

Det förändrade världsläget märks även i Dragsvik. Internationella militärtrupper deltar numera

allt oftare i gemensamma övningar, vilket både ökar antalet besökare i cafèet och efterfrågan på våra produkter. Samtidigt har det varit berikande att få möta nya gäster och följa hur verksamheten växer och utvecklas.

I soldathemmet finns ett bibliotek som funnits till från början av 1950-talet. Då var biblioteket stort såväl i kvadratmeter som i bokband. Jag själv är född och uppvuxen i Dragsvik och därför har soldathemmet alltid stått mig nära. På biblioteket gick jag i söndagsskola och där gick jag och andra stamanställdas barn i skriftskola tillsammans med beväringar, ledd av militärpastorn.

År 2018 började styrelsen fundera på bibliotekets framtid, eftersom flera brigader lagt ner sina bibliotek. Vi valde vi att satsa vidare. Med talkokrafter sanerades biblioteket såväl på böcker som på utrymmen. Vi gjorde det till ett projekt att fortsätta med biblioteket för att befrämja beväringarnas möjlighet till läsning av fysiska böcker. Svenska Kulturfonden har stött oss med bidrag för bokinköp. Utlåningarna ökade märkbart och idag fungerar biblioteket också som ett vardagsrum där

Monica Lundström

Sotilaskodin leipomon leipurit ovat kehittäneet erityisen juhlaivoksen Uudenmaan prikaatin 400-vuotisjuhlan kunniaksi.

beväringar kan spela brädspel, läsa serietidningar eller bara umgås.

Jag minns från min ungdom att det fanns många gröna systrar bland officersfruarna som hjälpte till både i biblioteket och på caféet. Som 16-åring arbetade jag själv på caféet under ett mellanår, och redan då märkte jag att beväringarna är de bästa och gladaste kunderna. Det råkade sig också så att jag en kväll vid stängningsdags träffade en beväring - det sa "klick" och det var han som blev min man och ännu efter 53 år är vi gifta.

Genom åren har soldathemmet varit en viktig samlingsplats, inte minst vid julfester för beväringar och personal med familjer. Här fanns också den allra första svartvita televisionen på brigaden. För Dragsviks "ungar" var det spännande att smygtitta på TV genom fönstren – ända tills brigadens kommandant skickade brev till alla familjer i området och uppmanade dem att hålla "ungarna" borta från soldathemmet.

I dag håller föreningen god kontakt till beväringsskommittén och vi bidrar till beväringarnas hemförlovnings fester, biokvällar och andra evenemang som ordnas. Det ordnas också populära bingokvällar en gång i månaden. Då är det två frivilliga som håller i trådarna och gör det trevligt för beväringarna.

Vi ser fram emot årets evenemang på brigaden, men allra mest väntar vi på soldathemmets eget 75-årsjubileum. Planeringen är redan igång, festkommittén är utsedd, och vi ser med glädje fram emot hösten, festligheterna och att få fira tillsammans med många gröna systrar och bröder från när och fjärran. ■

Britta Nyberg
Dragsvik Soldathemsförening rf.

Kirjaston tilat ja kirjakokoelma uusittiin vuonna 2018. Svenska Kulturfonden tuki projektia. Lainaustmäärä kasvoi ja nykyään kirjasto on myös yleinen oleskelutila.

Vuosikokous kokosi jäsenet Upinniemeen

Yhdistyksen hallituksen jäseniä Upinniemen vuosikokouksessa.

Kokousvieraat aloittivat päivän aamiaisella.

Rannikkosotilaskotiyhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidettiin naistenpäivänä 8. maaliskuuta Upinniemen Merikappelissa. Edellisestä kerrasta Upinniemessä oli kulunut jo useita vuosia.

Vuosikokous on yhdistyksen tärkein päätöksentekokoelin. Siellä jäsenet käyttävät oikeuttaan vaikuttaa yhdistyksen toimintaan muun muassa valitsemalla hallituksen, hyväksymällä tilinpäätöksen sekä vahvistamalla toimintasuunnitelman ja talousarvion. Tässä kokouksessa hyväksyttiin myös yhdistyksen sääntömuutos. Toimintasuunnitelman teemana on *Sotilaskoti – vapaaehtoista maanpuolustustyötä*, joka on yhtenevä Sotilaskotiliiton kanssa.

Perinteisesti vuosikokous on jäsenille myös tärkeä kohtaamispaikka, jossa vaihdetaan kuulumiset niin vanhojen kuin uusien tuttavien kesken. Kokous kokosi yhteen 71 sotilaskotisarta ja -veljeä seitsemästä paikallisosastostamme.

Kokouksessa valittiin uusi puheenjohtaja ja täydennettiin hallitusta erovuoroisten jäsenten tilalle. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin **Kirsi Patrikainen** Turun paikallisosastosta. Hallituksen uusiksi varsinaisiksi jäseniksi valittiin **Sirkka Stolt** (Suomenlinna) ja **Tii Salminen** (Upinniemi). Varajäseniksi valittiin **Seija Kari** (Suomenlinna) ja **Marit Lammes** (Turku). Hallituksessa jatkavat **Anne Laine** ja **Esa Kauppinen** Upinniemestä sekä **Raisa Friberg** ja **Outi Viljanen** Suomenlinnasta. Hallituksessa pitkään toiminut **Eila Korhonen** Hangon paikallisosastosta päätti kautensa ja antoi tilaa uusille jäsenille.

Perinteisesti vuosikokouksen alussa huomioitiin ansioituneita jäseniä yhdistyksen ja Sotilaskotiliiton ansiomerkein sekä 60-, 40-,

Eeva Viljanen kutsuttiin yhdistyksen kunniajäseneksi.

30-, 20- ja 10-vuotisvuosimerkeillä. Yhdistyksen kunniajäseneksi kutsuttiin **Eeva Viljanen** Suomenlinnan paikallisosastosta.

Kunniajäsen Eeva Viljanen liittyi yhdistykseen vuonna 1978 ja on toiminut pitkään sekä

yhdistyksen hallituksessa että paikallisosaston johtokunnassa. Hän on ollut mukana perustamassa Sotilaskotiperinneyhdistystä ja työskennellyt Sotilaskotiliiton kautta Echos-järjestössä entisen Jugoslavian alueella. Lisäksi hän käynnisti noin 20 vuotta sitten Suomenlinnan päiväkerhotoiminnan ja toimii edelleen sen vetäjänä. Viljanen on saanut sotilaskotiuransa aikana useita järjestöme ansio- ja vuosimerkkejä sekä tasavallan presidentin myöntämän Suomen Leijonan ansioristin.

Ennen kokouksen alkua pidettiin hartaushetki sotilaspastori **Henri Kivijärven** johdolla sekä muistettiin poisnukkuneita jäseniä minuutin hiljaisuudella. Kokouksen jälkeen saimme nauttia **Lasse Mäen** pianoesityksestä ja kuulla myös järjestöme kunniamarssin Sotilaspoika.

Kiitämme Upinniemen paikallisosaston sisaria onnistuneista vuosikokousjärjestelyistä. Seuraavan vuoden kokous järjestetään sunnuntaina 7. maaliskuuta 2027, ja kokousjärjestelyistä vastaa silloin yhdistyksemme Suomenlinnan paikallisosasto. ■

Rannikkosotilaskotiyhdistys ry

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin naistenpäivänä Upinniemen Merikappellissa.

Tapahtuma sisälsi myyjäiset, arpajaiset, sotilaskotiauto Lyylin valikoiman, ongintaa pikkusisarten toteuttamana. Myös VPK:n paloauto oli paikalla. Soppaa sai ostaa myös omaan astiaan, ja tämä oli hyvin suosittua.

Tarja Leponiemi

Riihimäen sotilaskoti tempaus maaliskuussa: Lähde ulos syömään!

Riihimäen vanhan sotilaskodin pihamaalilla ja kodin tiloissa järjestettiin todellinen menestystempaus kevätaurinkoisena lauantaina 7. maaliskuuta 2026. Koko perheen tapahtuma järjestettiin yhteisöllisesti tiimityönä, ja mukana tekemässä olivat kaikki sotilaskodin toiminnot sekä osaaminen aina pikkusisarista ikivihreisiin.

Tutun tapahtuman uusi teema

Riihimäellä on ennenkin järjestetty myyjäisiä vanhan sotilaskodin pihalla ja sisätiloissa, koska varsinainen toiminnassa oleva sotilaskotimme sijaitsee varuskunta-alueella, jonne pääsyä yleisölle ei luonnollisesti voida järjestää.

Tänä vuonna halusimme ideoida isommin, ja uusi teema syntyi tiimityönä. Halusimme tehdä tapahtumaa niin kuin ennenkin, mutta halusimme myös ilmaista asioita eri tavalla. Päädyimme toteuttamaan tapahtuman ihan uudella teemal-

Tarja Leponiemi

Tarja Leponiemi

Tarja Leponiemi

Suomen Punaisen Ristin ystävällytyksen kautta tutustuneet Minna, Viktoria ja Polina tulivat tapahtumaan Minnan ehdotuksesta. Polina osallistui ongintaan. Ukrainasta kaksi vuotta sitten Suomeen muuttaneille Viktorialle ja Polinalle suomalainen perinteinen onginta oli ihan uusi juttu, sillä Ukrainassa ei vastaavaa ole kuin kauppojen onginta-automaattien muodossa. Myös soppatykkiin tutustuminen oli toiveena, ja se saatiin toki järjestymään.

la, jonka nimeksi valikoitui naseva *Lähde ulos syömään!*

Teeman ympärille rakentui luontevasti menu, johon kuuluivat tykkisoppa, makkara ja munkkikahvit yhteishintaan 10 euroa. Tapahtumassa myytiin kaikkiaan 80 menua, joten tälle todellakin löytyi tilausta ja ostajia.

Toki myös pieniruokaisemmille oli tarjolla *Lähde ulos syömään!* -hengessä tuttuja sotilaskodin herkkuja, ja kävijöitä riitti niin makkarateltassa kuin sotilaskotiauto Lyyliässä.

Teemassa yhdistyivät sotilaskodin autenttiseen toimintaympäristöön ja imagoon sopivalla tavalla ulkoruokailu ja nostalgiset suomalaiset ulkoherkut: rokka, makkara, kahvi ja munkki.

Viimeiseen pisaraan ja muruun

Kahden tunnin tapahtuma-aikana kävi kova kuhina. Soppaa meni 150 litraa, munkkeja ja arpoja yhteensä 600, myyjäispöytä myytiin tyhjäksi viimeistä murua myöden. Tähän päälle tulivat sitten vielä muut myyntituotteet.

Tapahtumamme onnistui kaikin puolin, ja kaikki, mihin yhdessä varauduimme, meni kaupaksi.

Tarja Leponiemi

Riihimäkeläiset Tuomas ja Noa nauttivat aurin-gonpaisteesta ja hernerokka-annoksistaan. "Lähdettiin sitten ulos syömään! Etsittiin tekemistä tälle päivälle Googlen avulla ja tämä tapahtuma pongahti."

Näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa ja tuulikaapissa

Näkyvyyttä saimme etenkin menulla, ja sosiaalinen media oli vahvasti tekemisessämme mukana. Somekuvia jaettiin ja julkaistiin erilaisiin ryhmiin. Ikkivihreät jakoivat julisteita esimerkiksi kauppojen ilmoitustauluille, ja kävijähaastattelumme perusteella myös tätä kautta saimme kävijöitä tapahtumaan.

Teemassa yhdistyivät sotilaskodin autenttiseen toimintaympäristöön ja imagoon sopivalla tavalla ulkoruokailu ja nostalgiset suomalaiset ulkoherkut.

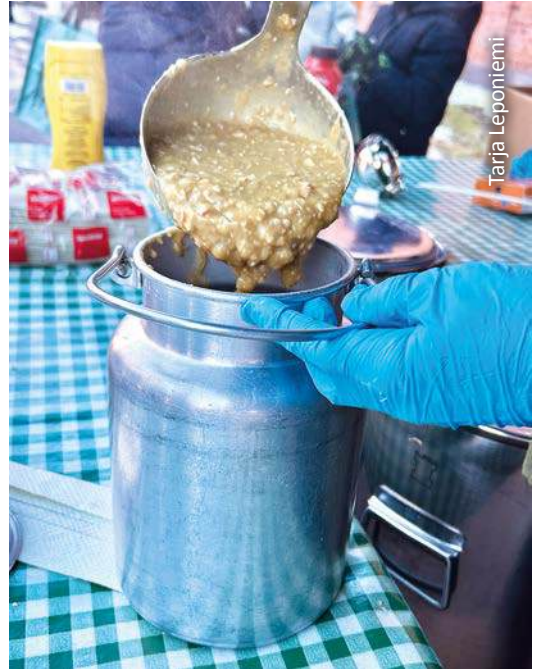
Yhdessä sitoutuen

Koko sotilaskotiyhdistyksemme sitoutuminen oli upeaa. Jäsenet leipoivat ja tekivät käsitöitä, ja ikkivihreät seniorimme hoitivat myynnin. Nuorten osasto eli pikkusisaret ja -veljet puolestaan toteuttivat suosittu ongingnan pienille kävijöille. Omat tekijänsä tarvittiin alueen eri myyntipisteisiin, yleisorganisointiin, viestintään ja soppatykin käyttöön. Kokonaisuudessaan tapahtumapäivässä työskenteli 30 sisarta, ja työryhmävaiheessa mukana oli viisi sisarta.

Varainkeruu on Riihimäen sotilaskotiyhdistykselle hyvin tärkeää. Haluamme, että varusmies saa yhdellä eurolla enemmän, ja näin saamme sen onnistumaan. Tämä tempaus oli hyvä osoitus yhteisöllisyydestämme, ja näytillä oli koko sotilaskotimme osaaminen.

Monet kävijät sanoivat lähtiessään, että järjestättehän ensi vuonnakin. Mikä onkaan sen parempi palaute! ■

Tarja Leponiemi
Riihimäen Sotilaskotiyhdistys ry

Tarja Leponiemi

Ritva osti soppaa mukaan omaan astiaan kaksi litraa ja totesi, että isossa erässä keitetty soppa se vaan on parasta! Astia on vanha maitokannu, ja se on lapsuuden kodin peruja.

Tarja Leponiemi

Helena Miikkulainen ajeli perheensä kanssa Riihimäelle Joensuusta asti tätä tapahtumaa varten! "Huomasin tapahtuman somesta, ja päätimme lähteä katsomaan paikkoja, sillä 30 vuotta sitten olin täällä Riihimäen varuskunnassa varusmiespappina, kun suoritin omaa vapaehtoista varusmiespalvelustani. Asuin silloin tässä vanhan sotilaskodin yläkerrassa. Tyttäreni Rauha toimii tällä hetkellä sisarena Onttolan rajasotilaskodissa, joten sotilaskotitoiminta on tänä päivänä sitäkin kautta tuttua.

Ystävyys

Ystävyys on elämässämme tosi ihana asia.
Se on ehtymätön, uskomaton, arvaamaton rasia.

Moni ystävyys lähtee jo lapsuudesta varhain:
perheestä, serkuista, leikkikavereista parhain.

Yhteinen päiväkotiki, koulu tai harrastus vaikka
voi olla pitkäaikaisen ystävyuden syntyipaikka.

Ystävyys on kuin pääoma, mikä korkoa kasvaa,
kun sitä ylläpitää ja jatkuvasti elämässä rasvaa.

Ystävyyteen voi myös pörssiromahdus tulla,
jos viekkaat ja epärehelliset aikeet on sulla.

Ystävyys voi syntyä myös elossa pitkin matkaa,
työssä, harrastuksissa voi ystävyteen jatkaa.

Mitä varhemmin solmittu ystävyys, se kestää,
vaikka elämän ruuhkavuodet tapaamisetkin estää.

Vuosienkin jälkeen pitkä ystävyys saa helposti jatkoa,
ikään kuin välillä ei olisikaan ollut mitään katkoa.

Jonkun ystävyys ei aina ole pyyteetöntä, rehtiä,
oman edun tavoittelu voi toisen mieleen ehtiä.

Takana vilpillinen puhe pian ystävyuden katkaisee.
Rehellisyys, aitous tosi ystävyuden ratkaisee.

Joku toinen voi myös yrittää ystäviensä välejä tuhota.
Silloin pitää nostaa kissa pöydälle, eikä vain uhota.

Hyvälle ystäväälle voi väärinkäsitykset anteeksi antaa.
Se elämän pienten kuoppien yli helposti kantaa.

Hyvään ystävään voi kaikissa elämän tilanteissa luottaa
ja aina hän ratkaisuja ja iloa elon vaiheissa tuottaa.

Hyvä ystävä ei myöskään sinusta puhu
koskaan pahaa, hän ei tavoittele omaa
etua, ei huomiota eikä rahaa.

Ystävän laulussa kerrotaan ”mistä tunnet
sä ystävän”. Katso ympärillesi, sillä
kriteerillä on vieressäsi hän.

Kiitä ystävyydestä ja käänny Jumalan
puoleen. Siellä on tosi ystävä ja sieltä
vastaus moneen huoleen.

Sirpa Herve, Puheenjohtaja
Jyväskylän Sotilaskotiyhdistys ry

150 vuotta sotilaskotityötä Ruotsissa

Svenska Soldathemsförbundet viettää tänä vuonna 150-vuotisjuhlaa. Vaikka toiminta on vuosien aikana muuttunut ja kehittynyt, alkuperäiset perusajatukset ovat yhä samat – nähdä ihminen univormun takana ja tarjota paikkoja, joissa voi levätä, kasvaa, kokea yhteisöllisyyttä ja käydä hyviä keskusteluja.

Tänä vuonna ruotsalaiset kollegamme juhlivat sitä, että sotilaille on nyt jo 150 vuoden ajan tarjottu kahvia kodinomaisessa ympäristössä silloin, kun he ovat tarvinneet lepoa, virkistystä ja rauhallisen hengähdyshetken. Merkkivuosi näkyy monin tavoin niin digitaalisissa kanavissa kuin maan 25 sotilaskodissa.

Ruotsin sotilaskotiliikkeellä on pitkä historia, joka juontaa juurensa 1800-luvun lopun raittius- ja herätysliikkeisiin. Puolisot **Carl August Andersson** ja **Natalie von Meijerhelm** alkoivat vuonna 1876 kutsua sotilaita lauantai-iltaisin vanhaan ravintolatalaan Tukholman köyhissä kortteleissa. Näiden kokoontumisten myötä sotilaille tarjottiin

Svenska Soldathemsförbundet

Enköpingin sotilaskodin asiakkaita.

vaihtoehto juopottelulle ja muulle vähemmän terveelliselle vapaa-ajanvietolle.

22. kesäkuuta 1877 perustettiin Tukholmassa Föreningen Soldaternas Vänner, ja jo seuraavana vuonna vastaavia yhdistyksiä syntyi useille varuskuntapaikkakunnille. Vuonna 1899 perustettiin Förbundet Soldaternas Vänner – uusien yhdistysten yhteistyöelin, jolla oli ennen kaikkea koordi-

Felix Sundbäck / Försvarsmakten

Svenska Soldathemsförbundet ylläpitää Camp Valdemarissa Latviassa sotilaskotia, jota miehitetään vuorotellen ruotsalaisella ja tanskalaisella henkilöstöllä.

Hartaus- ja opintomatka Ukrainan Lviviin, jossa Ruotsin ja Tanskan sotilaskotijärjestöt kartoittivat yhteistyön mahdollisuuksia.

noiva ja hallinnollinen rooli, mutta myös tehtävä tukea sotilaskoteja niiden työssä.

1900-luvun alussa eri puolille Ruotsia perustettiin useita sotilaskoteja kasarmialueiden läheisyyteen. Niihin tultiin juomaan kahvia, kirjoittamaan kirjeitä, osallistumaan hartaushetkiin, keskustelemaan johtajan kanssa, lainaamaan kirjoja, opiskelemaan, käymään opintopiireissä ja kuuntelemaan luentoja – tai yksinkertaisesti rauhoittumaan.

Monet sotilaskotien tehtävistä ovat edelleen samoja kuin tuolloin. Kirjeiden kirjoittamisen ja puhelimen lainaamisen tarve ei ehkä enää ole yhtä suuri – mutta toimiva langaton verkko on sitäkin tärkeämpi. Kansansivistystyön perinne jatkuu opinto- ja urasuunnittelun tuen sekä monien sotilaskotien järjestämien luentojen ja kurssien kautta. Kirjoja ja lehtiä on yhä tarjolla, mutta niitä täydentävät nykyään pelit, pelitietokoneet ja televisiot. Toiminnan sosiaalinen ulottuvuus näkyy nykyään ammattimaisena tukena sotilaille, veteraaneille ja heidän läheisilleen sekä keskustelukumppanuute-

na elämän kysymyksissä.

Juhlavuotta huomioidaan muun muassa vuosittaisen kongressin yhteydessä toukokuussa sekä veteraanien kunniaksi järjestettävässä juhlassa Gärdetissä Tukholmassa 29. toukokuuta 2026. Juhlavuosi näkyy luonnollisesti myös sotilaskodeissa eri puolilla Ruotsia. Yksi esimerkki on nostalginen kampanja *Skriv hem!* (Kirjoita kotiin!), jossa varusmiehiä rohkaistaan lähettämään käsin kirjoitettuja postikortteja ja kirjeitä läheisilleen – perinteiseen sotilaskotihenkeen.

Nato-jäsenyys ja kansainväliset tehtävät

Vaikka osa toiminnasta näyttää yhä samalta kuin 150 vuotta sitten, paljon on myös uutta. Ruotsin liityttyä Natoon maaliskuussa 2024 toiminnan tehtäväkenttä on laajentunut, ja sotilaskodit ovat entistä näkyvämmiin mukana kansainvälisissä yhteyksissä. Ulkomaisia sotilaita vierailee sotilaskodeissa yhä enemmän, ja yhteistyö erityisesti naapurimaiden – mukaan lukien Suomen vihrei-

Kenttäkeikka.

den sisarten – kanssa on tiivistynyt.

Vuodesta 2025 alkaen Svenska Soldathemsförbundet on ylläpitänyt Camp Valdemarissa Latviassa pysyvää sotilaskotia, jota miehitetään vuorotellen ruotsalaisella ja tanskalaisella henkilöstöllä. Lisäksi järjestöllä on käytössään liikkuva sotilaskoti, joka voidaan lähettää harjoituksiin Naton itäiselle sivustalle.

Ruotsin sotilaskotijärjestön ensimmäinen ulkomailla toteutettu toimintajako Camp Valdemarissa muodostui nopeasti tärkeäksi osaksi sotilaiden arkea. Kuten Ruotsissa, tarjolla oli monenlaista toimintaa: leivontaa, musiikkivisoja, elokuvailtoja ja ruotsalaisten perinteiden huomioimista juhlapyhinä. Toiminnan alkuvaiheessa tanskalaisten sisarjärjestön tuki oli merkittävä.

Tuki Ukrainalle ja vapaaehtoistalusteilijoille

Myös Venäjän täysimittainen hyökkäys Ukrainaan on vaikuttanut toiminnan suuntaan. Svenska Soldathemsförbundet on aloittanut yhteistyön ukrainalaisten veteraanitukijärjestöjen kanssa. Viime syyskuussa ruotsalaiset ja tanskalaiset kollegat (KFUM Soldatermissionen) vierailivat Lvivissä kartoittamassa edellytyksiä yhteistyölle, tiedonvaihdon ja veteraanituella.

Vierailun jälkeen järjestö on toteuttanut keräyksen YMCA Lvivin hyväksi ja tekee parhaillaan yhteistyötä YMCA:n kanssa hankkeessa, jossa ukrainalaisia veteraaneja autetaan kirjoittamaan kokemuksistaan. tarinat käännetään muille kielille – tässä tapauksessa ruotsiksi – ja paikalliset veteraanit lukevat ne äänitteiksi. Näin sodan kokemuksia voidaan välittää Ukrainan rajojen ulkopuolelle, jotta ne tulevat sekä luetuiksi että

Joissakin Ruotsin sotilaskodeista voi tavata työntekijän koiran. Östersundin sotilaskodissa lemmikkinä on Bingo.

kuulluiksi.

Lisäksi järjestö tekee yhteistyötä Ersta Diakonin traumayksikön kanssa tarjotakseen psykososiaalista tukea niin sanotuille Ukrainavapaaehtoisille. Useat vapaaehtoistaistelijat ovat sodan alettua ottaneet yhteyttä sotilaskotijärjestön tukipuhelimeen. Koska he ovat matkustaneet Ukrainaan omasta aloitteestaan, he eivät kuulu kansainvälisiä operaatioita koskevan lain piiriin. Kiitos järjestön diakonisen kuntoutusrahaston – kolehdeista ja lahjoituksista kertyvien varojen – myös nämä henkilöt voivat saada tarvitsemaansa apua.

Pääsihteeri **Andreas Philipsson** totesi yhteistyön käynnistyessä:

”Suuri määrä ruotsalaisia on vuodesta 2022 lähtien ollut vapaaehtoisina Ukrainassa auttamassa maan väestöä heidän vapaustaistelussaan. Yhteistyössä Erstan traumayksikön kanssa voimme nyt tarjota mahdollisuuden käsitellä joskus hyvin raskaitakin kokemuksia, joita monet kantavat mukanaan näistä tehtävistä.”

Arvot säilyvät – toiminta elää ajassa

Svenska Soldathemsförbundetin toiminta nojaa samoihin periaatteisiin kuin alkuvuosina: tarpeeseen levätä, virkistyä, kohdata ja saada tukea. Toimintamuodot ja käytännöt ovat muuttuneet ajan myötä, mutta yksilö on aina ollut keskiössä.

*Lisätietoja Ruotsin sotilaskotien toiminnasta löytyy osoitteesta **soldathem.org**. Sivuston Aktuellt-osiossa voi seurata, mitä sotilaskodeissa eri puolilla Ruotsia tapahtuu ja millaisia projekteja on meneillään. ■*

soldathem.org

Svenska Soldathemsförbundet

Falunin sotilaskodin työntekijän Leon-koira on mukana töissä.

Jääkärikadulla sijaitsi sotilaskoti vuosina 1930–1974. Rakennus nykyisessä asussaan.

Ansa Iivanainen

88 vuotta sotilaskotityötä Mikkelin varuskunnissa

Sotilaskotiaate tuli Suomeen Saksasta koulutuksesta palanneiden jääkärien aloitteesta 1918, jolloin Suomeen perustettiin 16 sotilaskotia. Näistä yksi perustettiin Mikkelisiin. Savon prikaatin kanssa tehtiin sotilaskotityötä yhteensä 88 vuotta. Varuskunta lopetettiin 2006, mutta yhdistys jatkaa edelleen virkeänä toimintaansa.

Vuokratilat

Ensimmäinen sotilaskoti avattiin 15. joulukuuta 1918 vaatimattomissa tiloissa rouva **Hulda Pulkisen** kahvila–ruokalassa Vuorikadun varrella. Sotilaskodin tilat olivat pienet ja ahtaat, minkä vuoksi syyskuussa 1919 sotilaskoti siirtyi avarampiin tiloihin (2 huonetta ja keittiö) Polttimokadulle (nykyisin Päämajankatu 2). Kumpikin sotilaskoti oli kaukana varuskunta-alueelta. Keväällä 1921 sotilaskoti siirtyi varuskunta-alueelle, jossa se oli vuokralla viidessä eri huoneistossa 7 vuotta. Runsaan vuoden ajan sotilaskoti toimi upseerikasinoilla.

Mikkelin sotilaskotiyhdistys piti leirisotilaskotia Utissa vuosina 1922–1925, jolloin varusmiehet olivat joko leirillä tai sotaharjoituksissa. Valtio antoi sotilaskodin käyttöön huoneiston ja kaluston. Yhdistys hankki tarvittavat astiat.

Lähellä Mikkieliä Tuukkalan kylässä sijaitsi kasarmi, jonne yhdistys perusti Tuukkalan sivusotilaskodin. Jälleen kerran sotilaskoti oli kaukana kasarmialueelta. Se oli toiminnassa vain vuoden 1932. Toiminta Tuukkalassa jatkui sotilaskodin sulkemisen jälkeen vaatimattomissa tiloissa vuoteen 1942 asti. Sotilaskoti avasi uudelleen ovensa 1944, ja toiminta Tuukkalassa loppui 1958 samaan aikaan, kun varusmiehet siirrettiin Karkialammen kasarmialueelle.

Ikioma sotilaskoti

Epävarmuus sotilaskotitiloista useine muuttoineen oli kimmoke oman sotilaskodin saamiseksi. Mikkelin kaupunki lahjoitti tontin (Jääkärikatu 9) vanhan kasarmialueen portin läheisyydestä. Arpajaistuotoilla sekä valtioneuvoston lainan ja Sotilaskotiliiton avustuksen turvin rakennettiin oma sotilaskoti, ja se vihittiin käyttöön 19. tammi-kuuta 1930.

Sotilaat saivat käydä sotilaskodissa ilman lupaa, vaikka se oli varuskunta-alueen ulkopuolella. Jääkärikadulla sijaitseva sotilaskoti toimi täydellä teholla vuoden 1974 heinäkuuhun asti, jolloin viimeiset asevelvolliset siirtyivät Karkialammen kasarmille. Jääkärikadulla sotilaskoti tuli toimineeksi 44 vuotta.

Kesäkuukausina 1939 Jääkärikadulla sijaitse-

vaa rakennusta korjattiin, jolloin sotilaskoti siirtyi vuokralle entiseen suojeluskuntataloon Vilhonkatu 6:een.

Talvi- ja jatkosota

Syyskuussa 1939 Jääkärikadun rakennusta käytettiin osittain kertausharjoitusten vastaanotto- ja tarkastustoimistona. Talvisodan puhjettua osa sotilaskodista luovutettiin armeijan käyttöön.

Sotilaskotia käytettiin usein rintamalle lähetevien tai sieltä tulevien sotilaiden yösjana. Elintarvikkeiden säännöstelyn vuoksi leipomotoinnasta luovuttiin, kanttiinitavarasta oli puutetta, ja korviketta nautittiin sakariinin kanssa ilman leipää.

Sota-aikana yhdistys perusti Mikkelin ympäristöön sijoitettujen joukkojen käyttöön useita pieniä kanttiineja Otavaan, Rauhaniemeen, Rantakylään, Vuolingolle ja Läsäkoskelle. Kanttiinitoimintaa oli myös sotasairaaloiksi muutetuissa Moisio-, läänin- ja varuskuntasairaalassa, Lyseolla ja Kuuromykkäkoululla. Pieni sotilaskoti oli toiminnassa vuonna 1944 Suomen nuorisopistolla Paukulussa. Mikkeliäisiä sotilaskotisaria palveli rintamasotilaskodeissa.

Sotilaskodit ja kanttiinit sodan jälkeen

Kun Savon prikaatin varusmiehet siirtyivät Karkialammen kasarmialueelle 1958, sinne perustet-

Mikkelin sotilaskotiyhdistys

Karkialammen sotilaskodin sali.

tiin sotilaskoti. Puolustusvoimat antoi sotilaskodin käyttöön uuden rakennuksen, jonka yhdistys sisusti. Vuosina 1958–1974 oli Mikkeliässä toiminnassa kaksi sotilaskotia, toinen Karkialammella ja toinen Jääkärikadulla. Lisäksi Karkialammen varuskuntasairaalassa oli kanttiini. Sotilaskotitoiminta loppui Karkialammella samaan aikaan, kun Savon prikaatin toiminta loppui 31. joulukuuta 2006. Tällöin Mikkelin sotilaskotiyhdistyksestä tuli pojaton ja koditon.

Mikkelin sotilaskotiyhdistyksellä on ollut vuosien saatossa sotilaskoteja muuallakin kuin Mikkeliässä. Pieksämäen Naarajärvellä perustettiin sotilaskoti 1945, ja se oli toiminnassa vuoteen 1954 asti. Laukaan pitäjän Lievestuoreen sivuso-

Kirsi Kosonen

Karkialammella sijaitseva sotilaskoti nykyisessä asussaan.

Kirjasto Karkialammen sotilaskodissa.

tilaskoti oli toiminnassa 10 vuotta vuodesta 1958 lähtien, minkä jälkeen se luovutettiin Jyväskylän sotilaskotiyhdistykselle.

Savonlinnan Aholahdessa sijaitseva sotilaskoti siirtyi 1968 Lappeenrannan sotilaskotiyhdistykseltä Mikkelin sotilaskotiyhdistykselle. Aholahden sotilaskoti lopetettiin 10 vuotta myöhemmin kannattamattomana.

Historiankirjoissa on myös mainintoja kanttiineista mm. Ristiinassa, Mäntyharjulla ja Varkaudessa. Kyrönpellon (ent. Siekkilän) ampu-marata-alueella kanttiinitoimintaa oli vuosina 1960–1972.

Liikkuva sotilaskoti

Yhdistys osti ensimmäisen oman LSK-auton keväällä 1971. Ennen Savon prikaatin loppumista 2006 yhdistyksellä ehti olla kolme eri lsk-autoa. Autosta luovuttiin varuskunnan loppumisen myötä. Vuonna 2025 auto tuli jälleen ajankohtaiseksi, ja yhdistys osti käytetyn pakettiauton, ”Huldan”, jolla tehdään liikkuvaa sotilaskotityötä.

Loppusanat

Yli sadan vuoden aikana sotilaskotityö Mikkeliässä on vakiinnuttanut asemansa vapaaehtoisen maanpuolustuksen piirissä. Sotilaskoti ehti toimia lähes 40:ssä toimipisteessä 88 vuoden aikana. Sotilaskotityö Mikkeliässä on ollut näkyvää ja laajamittaista ja on edelleen 2020-luvulla.

Dosentti **Kyösti Väänänen** kirjoittamat kaksi sotilaskodin historiikkia kertovat alkuvaiheiden vaikeuksista, kun toimipaikat vaihtuivat tiheään tahtiin, talous oli ajoittain tiukoilla, uutta sotilaskotia rakennettiin, laajennettiin, remontoitiin ja jopa johtokuntakin kokonaisuudessaan joutui eroamaan. Myöhempiin vuosiin mahtuu tulipalo

sekä peruskorjauksia, saneerauksia, uudisrakentamista, kalusteiden korjausta ja kalustohankintoja.

On helppo yhtyä yhdistyksen edesmenneen puheenjohtajan **Annikki Skytän** lausumaan: ”Uuden vuosikymmenen alkaessa muistamme kiitollisuudella perustajajäseniämme, jotka tarmokkaasti ja sitkeästi työskennellen loivat kestävä perustan sotilaskotityölle Mikkeliässä.” ■

Ansa Iivanainen

Mikkelin Sotilaskotiyhdistys ry

Kiitos perinnesisar, Mikkelin Sotilaskotiyhdistys ry:n kunniajäsen Tuire Himanen rakentavasta palautteesta ja hyvistä huomioista, jotka auttoivat parantamaan artikkelia.

ETSII PIILOTETUT SANAT 2/2026

A	A	T	N	U	K	Ö	L	I	K	N	E	H	T
R	N	K	Y	L	U	O	T	T	A	M	U	S	M
V	Q	E	K	Ö	N	E	X	T	L	U	U	O	X
O	Y	S	N	A	Y	D	S	F	I	T	B	T	P
S	S	H	U	Y	M	N	R	S	Y	O	I	O	
T	O	Q	T	X	O	T	P	U	P	Z	B	L	M
U	N	Y	M	E	C	T	L	A	Z	A	R	A	L
S	A	Y	S	U	I	O	H	D	R	W	K	S	S
Y	P	X	R	F	U	S	M	E	Q	I	Y	K	H
X	Ö	U	U	P	T	O	T	N	A	X	S	O	F
S	Y	G	N	E	Z	R	L	Y	A	A	Q	T	X
B	T	A	P	X	V	O	L	E	Ö	B	P	I	Ö
O	A	O	S	A	A	M	I	N	E	N	Z	A	N
M	B	Z	L	L	K	R	L	F	Y	B	S	Z	V

OIKEAT VASTAUKSET

Sotilaskoti-lehden aikamatka

Sotilaskotisisar-lehden vuoden 1972 viimeisessä numerossa julistettiin tuleva vuosi sotilaskotijärjestön kunnan vuodeksi. Tuleva liiton puheenjohtaja **Ulla Mustakallio** (puheenjohtajana vuodet 1979–86) ehdottaa, että kuntourheilu otettaisiin myös sotilaskotijärjestön ohjelmaan.

”Hyötynä yhdistykset saavat parempikuntoisen, terveemmän ja reippaamman, rohkenpa väittää, myös hyväntuulisemman jäsenistön, mikä esim. LSK-työtä ajatellen ei ole väheksyttävä seikka”, toteaa Ulla Mustakallio.

Lehden takasivulla on kaikkien yhdistysten jäsenten käyttöön Vihreän sisaren kuntokortti. Vuoden lopussa laskettiin, minkä yhdistyksen pistesaalis oli suurin suhteessa jäsenmäärään ja julistettiin voittaja kunnan yhdistykseksi. ■

Vihreän sisaren kuntokortti

NIMI

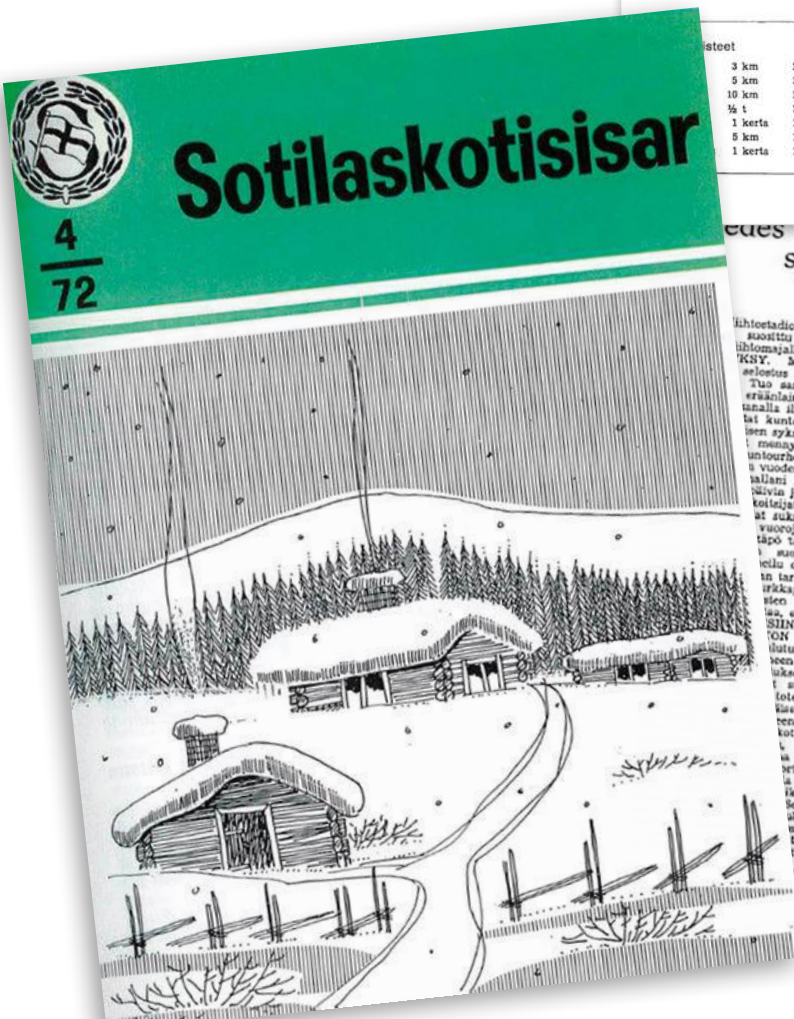
YHDISTYS

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	31		

- Harjoitusohjeet**
1. Harjoittele 3 kertaa/viikko
  2. Harjoitteluun tulee aiheuttaa hengitysmittä ja hiokuitua
  3. Harjoitus kestää vähintään 30 min. ellei kortsissa toisin määritä
  4. Aloita harjoitus verryttelyllä kevyesti ja lopeta vähitellen tehoa hidastaneen, jäähdyttellen.

Pisteet

3 km	1 p
5 km	1 p
10 km	1 p
½ t	1 p
1 kerta	1 p
5 km	1 p
1 kerta	1 p

syntiä

...voimatilan kohdalla mitään kymmenen minuutin keittämistä, vaan todella ohjuttua, vähintään puolen tunnin voimistelua ohjelmassa.

Valitettavasti Sotilaskotiliitto ei voi kertoa yhdistyksille toimintaa, ei voi kertoa lähtökäsitteistä jäs yhdistysten omatoimisuudesta, varaan. Sitä vastoin huolehtimaan voittajan valitsemista ei saisi on suoraan suhteeseen johtamassa. Liitto lupaa myös voimisteluyhdistyksen jäsenien palkinnon, vaikka liiton palkinto liittyä ostan se, että sa- jee kunnan vuodeksi nimitettyä kunnan yhdistykseksi.

Jokaisen yhdistyksen omaan har- kintaan puolestaan jää, millä tavoin se kannustaa jäseniään liikentele, järke- tääk yhteisiä tempauksia jee. Kuntou- rheiluliitossa väitettiin kokemuksen- oittavassa, että pienetkin tunnus- palkinnot ihmettävät kannustavat. Tämä siis vihjeeksi yhdistyksille.

Mikäli sitten kotoa touhuat Vastuu- seä hyödyn että hovin vuoksi. Hyö- löisen, terveemmän ja reippaamman, rohkenevä väittää, myös hyväntuuli- tuutta ajatellen, mikä esim. tak- seikka. Myös jäsenten ei ole väheksyttävä kruuvivaluuden, sovun ja kunnian- ymmärryksen lisääjänä on kuntou- reilu järjestelmällisesti kootta kossu. Mitä hovin tulee, sitä voi epäillä vain seikkain, joka ei ole osaa yhtään har- rastanut.

Jokainen kuntourheilija on varmasti valmis allekirjoittamaan Tahko Pihka- jan jo klassiseksi käytyen lausunnan- liikunnassa: ”Se on niin mukavaa, että on suorannainen ihme, että se ei ole syntä.”

Sisä, hyvät sisaret, ylös, alas, ja hen- kille. Tehkäämme vuodesta 1973 kun- non arulla kunnan vuosi.

Ulla Mustakallio

Kuntokortit on takakanen jatkeena. Iiroita se käyttöön.

ILMOITUSTAULU

Seuraavan lehden aineistopäivä on Ke 6.8.2026.

Kirjoitusvuorossa ovat **Ähtärin, Kotkan, Sodankylän** ja **Seinäjoen seudun** sotilaskotiyhdistykset sekä **Rannikkosotilas-** **kotiyhdistyksen Selkämeren paikallisosasto** ja **Rajasotilaskotiyhdistyksen Parikkalan ja Lieksan paikallisosastot.**

Lehden teemana on Järjestö kouluttaa sotilaskotitaitoja. Myös muista aiheista voi kirjoittaa. Tekstejä ja kuvia voi lähettää myös muulloin kuin oman yhdistyksen kirjoitusvuorolla.

Aineistot osoitteeseen
toimitus@sotilaskotiliitto.fi.

Muistathan vakiopalstamme, joille voi milloin tahansa lähettää aineistoa osoitteeseen toimitus@sotilaskotiliitto.fi.

- **Onnittelemme-palstalle** voi lähettää esimerkiksi merkkipäivä-onnitteluja sotilaskotiyhdistysten jäsenille.
- **Muistamme-palstalla** voi muistella edesmenneitä jäseniä, joilla on ollut merkittävä rooli yhdistyksessä.
- **Sodevinkki-palstalle** voi vinkata sen parhaan idean, jonka olet keksinyt sotilaskotityötä helpottamaan tai virkistämään.
- **Lukijan kuva-palstalle** voi postittaa kivan otoksen esimerkiksi sotilaskodista, luonnosta tai muualta.

Viestintävinkit

- Kuva paljastaa enemmän kuin tuhat sanaa. Tarkista aina huolellisesti, mitä kuvassa ja videoilla esiintyy. Kiinnitä huomiota myös taustalla näkyviin asioihin.
- Merkitystä ei ole vain sillä, mitä julkaiset somessa. Paljastavaa voi olla myös, keitä seuraat, mihin ryhmiin kuulut tai ketkä ovat kaverillistalasi.
- Kannusta FB- ja IG-seuraajia kommentoimaan tai jakamaan omia kokemuksiaan.

Sotilaskotiliiton tilaisuuksiin

Jokainen ilmoittautuu itse Lyyti-linkin kautta. Ilmoittautumisen yhteydessä annetaan oma sähköpostiosoite, johon lähetetään vahvistusviesti sekä mahdolliset ennakkotiedot ennen tilaisuutta/koulutusta. Näin jokaisella on ajantasaiset tiedot ja materiaalit käytettävissään.

Parra-patojen ja leipomotellan

Sijoituspaikat ja lainausohjeet ovat Sotilaskotiliiton kotisivuilla. Liitto kannustaa yhdistyksiä lainaamaan ahkerasti yhteisiä välineitä ja perehtymään niiden käyttöön!

Sotilaskoti-pastillirasia

Tilattavissa on metallinen piparminttu-pastillirasia järjestömerkkilogolla.
Hinta 3,50 €/kpl + postikulut. Tilaukset yhdistyksittäin Lyytiin kautta:
<https://www.lyyti.fi/questions/2021b6eec2>.